

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

Факультет менеджменту та маркетингу

Кафедра менеджменту

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри

_____ д.е.н., проф. Дергачова В.В.

«03» червня 2019 р.

ДИПЛОМНА РОБОТА

освітньо-кваліфікаційного рівня «БАКАЛАВР»

з напрямку підготовки **6.030601 «Менеджмент»**

на тему **«Підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості
підприємства»**

Виконав: Студент 4-го курсу, групи УІ-51
Дем'янчук Роман Васильович

(підпис)

Керівник: доцент кафедри менеджменту,
канд. екон. наук, доцент Бояринова К.О

(підпис)

Рецензент: доцент кафедри промислового маркетингу,
канд. екон. наук, доц. Стадніченко В.В.

(підпис)

*Засвідчую, що у цій дипломній роботі
немає запозичень з праць інших авторів
без відповідних посилань.*

Студент _____
(підпис)

Київ - 2019 року

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ
«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»**

Факультет менеджменту та маркетингу

Кафедра менеджменту

Освітньо-кваліфікаційний рівень «бакалавр»

Напрямок підготовки **6.030601 «Менеджмент»**

Професійне спрямування **«Менеджмент інвестиційної діяльності»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

_____ *д.е.н., проф. Дергачова В.В.*

«03» червня 2019 р.

**ЗАВДАННЯ
НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ СТУДЕНТУ
Дем'янюк Роман Васильович**

1. Тема роботи: «Підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства»

Керівник роботи: к.е.н., доц. Бояринова К.О.

затверджені наказом по університету від 28.02.2019р. № 788-с

2. Термін подання студентом роботи 25.05.2019 р.

3. Вихідні дані до роботи: наукова та навчально-методична література, що регламентує порядок інноваційно діяльності, підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості, інформація про історію створення та розвиток ТОВ «Укравтозапчастина», фінансова звітність (форма № 1 «Баланс», форма № 2 «Звіт про фінансові результати», за 2014-2017рр.).

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)

а) теоретична частина:

- а) Інноваційно-інвестиційна привабливість підприємства: сутність та значення;
- б) Особливості підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості.

б) дослідницько-аналітична частина:

- с) Дослідити характеристику підприємства та його інноваційно-інвестиційну діяльність ТОВ «Укравтозапчастина»;
- д) Проаналізувати досвід інноваційно-інвестиційної співпраці підприємства;
- е) Оцінити інноваційно-інвестиційну привабливість підприємства ТОВ «Укравтозапчастина».

в) рекомендаційна частина:

- а) розробити проект підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства (на прикладі ТОВ «Укравтозапчастина»);
- б) економічно обґрунтувати доцільність реалізації запропонованих заходів.

5. Дата видачі завдання

«24» жовтня 2019 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН-ГРАФІК

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи та питань, які мають бути розроблені відповідно до завдання	Срок виконання етапів роботи	Позначки керівника про виконання завдань
1.	Збір необхідної інформації щодо теоретичних, та практичних засад щодо підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства ТОВ «Укравтозапчастина»	25.10.2018р. – 24.11.2018р.	
2.	Аналіз теоретичного та практичного матеріалу з обраної тематики, обробка та аналіз інформації щодо інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства ТОВ «Укравтозапчастина»	15.12.2018р. – 18.01.2019р.	
3.	Розгляд теоретичних основ підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості	25.01.2019р. – 22.02.2019р.	
4.	Надання організаційно-економічної характеристики ТОВ «Укравтозапчастина»	02.03.2019р. – 08.03.2019р.	
5.	Аналіз досвіду інноваційно-інвестиційної діяльності	10.03.2019р. – 29.03.2019р.	
6.	Розробка проекту підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства ТОВ «Укравтозапчастина»	02.04.2019р. – 28.04.2019р.	
7.	Економічне обґрунтування рекомендованих заходів	14.04.2019р. – 10.05.2019р.	
9.	Оформлення дипломної роботи освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр»	18.05.2019р. – 31.05.2019р.	

Студент _____ Дем'янюк Р.В

Керівник дипломної роботи _____ Бояринова К.О.

РЕФЕРАТ

Дипломна робота освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» на тему «Підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства (на прикладі ТОВ «Укравтозапчастина») містить 88 сторінок, 23 таблиць, 5 рисунків, 13 формул, 2 додатки. Перелік посилань нараховує 40 найменувань.

Метою дослідження є: розгляд теоретичних основ та розроблення практичних пропозицій щодо підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства.

Об'єктом дослідження є: інноваційно-інвестиційна привабливість підприємства.

Предметом дослідження є: обґрунтування теоретичних аспектів та розроблення практичних рекомендацій підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості ТОВ «Укравтозапчастина».

У роботі для досягнення поставленої мети було використано такі методи дослідження: фінансово-економічний аналіз (для дослідження організаційно-економічної діяльності підприємства); порівняльний метод (для порівняння фактично досягнутих результатів із даними минулих періодів); графічний (для наочного представлення результатів дослідження), вимірювання та синтезу.

Для вирішення питання підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства ТОВ «Укравтозапчастина», було проаналізовано досвід інноваційно-інвестиційної діяльності та розроблено проект для підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості.

Результати дослідження використано ТОВ «Укравтозапчастина» для підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства та впровадження розробленого проекту на підприємстві.

Розроблені в дипломній роботі заходи підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства були представлені на розгляд керівнику практики від підприємства, де було визнано можливість практичного застосування в майбутньому окремих заходів та пропозицій розроблених мною.

Можливими напрямками продовження досліджень можуть бути альтернативні шляхи просування товару підприємства на зовнішній ринок, розроблення та обґрунтування інших шляхів підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства ТОВ «Укравтозапчастина»

Ключові слова: інноваційно-інвестиційна привабливість, інноваційний розвиток, інвестиція, зовнішній ринок.

ABSTRACT

Diploma work of the educational-qualification level "Bachelor" on the theme "Increase of innovation and investment attractiveness of the enterprise (for example LLC" Ukravtozapchastna ") contains 88 pages, 16 tables, 25 formulas. The list of references has 42 titles.

The aim of the study: consideration of the theoretical foundations and the development of practical proposals to increase the innovation and investment attractiveness of the enterprise.

Object of study: innovation and investment attractiveness of the enterprise.

Subject of study: the substantiation of theoretical aspects and the development of practical recommendations for enhancing the innovation and investment attractiveness of Ukravtozapchastna LLC.

The following research methods were used to achieve the goal: financial and economic analysis (for the study of organizational and economic activity of the enterprise); comparative method (for comparison of actual results with the data of past periods); graphic (for visual presentation of research results), measurement and synthesis.

To solve the issue of enhancing the innovation and investment attractiveness of the enterprise «Ukravtozapchastna» Ltd., the experience of innovation-investment activity was analyzed and a project was developed to enhance the innovation and investment attractiveness.

Developed in the thesis, measures to enhance the innovation and investment attractiveness of the enterprise were presented to the head of practice from the enterprise, which recognized the possibility of practical application in the future, individual measures and proposals developed by me.

Possible ways to continue research can be alternative ways of moving the company's product to the foreign market, developing and substantiating other ways to increase the innovation and investment attractiveness of the company "Ukravtozapchastna" Ltd.

Key words: innovation-investment attractiveness, innovation development, investment, foreign market.

ЗМІСТ

ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	10
1.1 Інноваційно-інвестиційна привабливість підприємства: сутність та значення	10
1.2 Особливості підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості ...	23
Висновки до розділу 1	28
РОЗДІЛ 2. ДІАГНОСТИКА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «Укравтозапчастина»	29
2.1 Загальна характеристика підприємства та його інноваційно-інвестиційного розвитку	29
2.2 Оцінка інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства	41
2.3 Аналіз досвіду інноваційно-інвестиційної співпраці підприємства	48
Висновки до розділу 2	55
РОЗДІЛ 3 ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДВИЩЕННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТОВ «Укравтозапчастина»	57
3.1 Розробка проекту підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства	57
3.2 Економічне обґрунтування реалізації запропонованих заходів	68
Висновки до розділу 3	76
ВИСНОВКИ	77
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	80
ДОДАТКИ	85

ВСТУП

В умовах конкурентного середовища промислових підприємств постає актуальним питанням є активізація їх інноваційної діяльності з метою посилення реалізації інноваційних технологій, а питання підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості промислових підприємств є особливо актуальними.

Вагомий внесок у розвиток науково-методичних підходів щодо інноваційної сприйнятливості здійснили вітчизняні вчені, зокрема: М. Туган-Барановський, М. Кондрат'єв, Й. Шумпетер, І.В. Алексеєва, І.В. Багрова, Т.П. Близнюк, Д.С. Бутенко, Н.В. Краснокутська, А.О. Литвиненко, Н.П. Масленнікова, О.Ф. Морозов, Фатхутдінов, І.С. Степанова, О.М. Ястремська. Автори значну увагу приділяють дослідженню різних аспектів підвищення інноваційної привабливості підприємств, виявлення та використання резервів для реалізації інноваційно-інвестиційної діяльності, економічного обґрунтування інноваційних проектів, з'ясування причин виникнення негативних тенденцій під час реалізації інноваційної діяльності.

Поняттю «інноваційно-інвестиційна привабливість» підприємства, що приведено у науковій літературі, кожен з авторів дає своє визначення, наголошуючи при цьому на такій характеристиці інноваційної сприйнятливості підприємства, як здатність визначити момент, коли потрібно отриману ним інформацію для здійснення інноваційної діяльності використовувати.

Метою дослідження є: розгляд теоретичних основ та розроблення практичних пропозицій щодо підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства.

У відповідності до поставленої мети у роботі сформульовані наступні завдання:

- 1) розглянути теоретичні засадади інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства;
- 2) визначити шляхи підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості;

- 3) надати загальну характеристику ТОВ «Укравтозапчастина» та його інноваційно-інвестиційний розвиток;
- 4) оцінити інноваційно-інвестиційну привабливість ТОВ «Укравтозапчастина»;
- 5) проаналізувати досвід інноваційно-інвестиційної співпраці підприємства.

Об'єктом дослідження є: інноваційно-інвестиційна привабливість підприємства.

Предметом дослідження є: обґрунтування теоретичних аспектів та розроблення практичних рекомендацій підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості ТОВ «Укравтозапчастина».

У роботі для досягнення поставленої мети було використано такі методи дослідження: фінансово-економічний аналіз (для дослідження організаційно-економічної діяльності підприємства); порівняльний метод (для порівняння фактично досягнутих результатів із даними минулих періодів); графічний (для наочного представлення результатів дослідження), вимірювання та синтезу.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що основні положення, щодо підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства, які викладені в дипломній роботі, доведено до рівня практичних рекомендацій з метою їх подальшого використання в інноваційній діяльності підприємства та можуть бути впроваджені на практиці. Розроблені рекомендації та пропозиції були представлені на розгляд керівництву ТОВ «УКРАВТОЗАПЧАСТИНА», де було визнано можливість практичного застосування в майбутньому окремих заходів та пропозицій щодо підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості ТОВ «УКРАВТОЗАПЧАСТИНА» (акт впровадження № 3 від 26.04.2019).

Ключові слова: інновація, інвестиція, інноваційно-інвестиційна привабливість, інноваційна активність, інвестиційна активність, поняття, трактування, механізм підвищення інноваційно

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

1.1 Інноваційно-інвестиційна привабливість підприємства: сутність та значення

Бажання суб'єктів господарювання до постійного економічного розвитку завжди наштовхується на необхідність розв'язання інноваційних завдань. Зрозуміло, що у найближчій і довгостроковій перспективі максимізація саме інноваційного фактора буде вирішальною умовою стійкого розвитку економіки України. На даний час цим шляхом йдуть розвинуті країни, і в нашого суспільства є всі передумови орієнтуватися на нього.

Хоч в нашому суспільстві існує досить високий рівень науки, відомі в світі наукові школи, наявність великої кількості фахівців з вищою освітою, запас перспективних винаходів, в Україні спостерігається велика інноваційна криза промислового виробництва. Дані результати потребують швидкого розв'язання проблем активізації інноваційної діяльності вітчизняних підприємств. Запорукою цього можуть бути науково обгрунтовані й розроблені питання стосовно можливості суб'єктів господарювання до ведення інноваційної діяльності, наявності у них необхідних першочергових можливостей для змін [1].

Інноваційна практика існує давно. В будь-якій сфері діяльності винахідлива людина ставить перед собою мету підвищити її ефективність за допомогою нововведень.

Інноваційна теорія економічного розвитку була започаткована в 10-30-ті роки минулого століття у працях М. Туган-Барановського, М. Кондрат'єва і згодом розвинена Й. Шумпетером. У 40-60-ті роки дослідження мають більш практичне, прикладне спрямування, здійснюється розвиток і обгрунтування основних інноваційних ідей попереднього періоду, суттєве просування вперед

теорії інновацій (Д. Берна, С. Кузнец, Б. Твісс, Дж. Брайт). Становлення постіндустріального суспільства в 70-і рр. XX ст. позначилось новим теоретичним проривом (Г. Менш, Ю.В. Яковець) [21, 24].

Поняття “інноваційна привабливість” (“інноваційно-інвестиційна привабливість”) вживається науковцями під час дослідження чинників, механізму прийняття інвестиційного рішення про вкладання коштів у фінансування конкретних інновацій [1].

Потрібно зауважити, що поняття “інноваційно-інвестиційна привабливість підприємства” можна пояснювати з багатьох різних позицій. Якщо дивитись з боку вкладника коштів, то зрозуміло, що для нього основним критерієм буде прибутковість вкладених ним коштів і рівень існуючого ризику. Отже в даному випадку привабливість підприємства можливо показати як таку характеристику, що включає в себе цілі інвестора, які суперечать одна одній, це такі як максимальний прибуток при мінімальному ризику. З позицій формалізації, інноваційно-інвестиційна привабливість – це згрупована система показників, що характеризує ефективність використання наявного потенціалу підприємства в умовах розробки або введення інноваційного проекту або програми.

Розглянемо основні підходи до визначень інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства.

Фатхутдінов під інноваційно-інвестиційною діяльністю пояснює діяльність, яка спрямована на використання і оприбуткування результатів наукових досліджень і розробок для розширення і поліпшення якості товарів і послуг, (удосконалення технології виготовлення з наступним нововведенням і ефективною реалізацією на внутрішньому і іноземних ринках) [28].

Ільєнкова додає, що це також практичне використання наукових результатів й інтелектуального потенціалу запорукою одержання нової чи покращеної виробленої продукції, технології для її виробництва і задоволення платоспроможного попиту споживача у високоякісних товарах і послугах, покращення соціального обслуговування [1].

Інноваційна діяльність, за Г. Менш – це процес, який спрямований на реалізацію і розробку результатів готових наукових досліджень та інших науково-технічних досягнень для нового чи удосконаленого продукта, проданий на ринку, у новітній чи удосконалений існуючого технологічного процесу, використовуваний у практичній діяльності, а також пов'язані з цим додаткові наукові дослідження і розробки [9, с19].

Найважливішими елементами стратегії розвитку будь-якого підприємства є інвестиційна і інноваційна політика. Інвестиції - це довгострокові вкладення капіталу з метою отримання прибутку. Інвестиції є основою для забезпечення розширеного відтворення на підприємстві, підвищення якості продукції, прискорення НТП, створення нових робочих місць і збалансованого розвитку галузей народного господарства. У широкому розумінні інвестиціями прийнято вважати усі види матеріальних і інтелектуальних цінностей, що вкладаються в підприємницьку діяльність (будівлі, устаткування, ноу-хау, грошові кошти і інші цінності). У економічній теорії і практиці зазвичай розмежовують поняття "інвестиції" і "капітальні вкладення". Капітальні вкладення є вузьким поняттям, оскільки припускають вкладення тільки в основний капітал підприємства (витрати на нове будівництво, розширення, реконструкцію, придбання устаткування і т. д.) [8, с14].

Загалом, інноваційно-інвестиційну діяльність визначають як інноваційну діяльність, що пов'язана з капітальними вкладеннями в інновації.

Інвестиції, як це відомо, є довгостроковими вкладеннями засобів у різні галузі економіки з метою одержання прибутку. За економічною сутністю і цілями інвестиції розділяються на реальні і фінансові. Реальні інвестиції здійснюють комерційні організації й інші суб'єкти господарювання, здобуваючи землю, засоби виробництва, нематеріальні й інші активи. Фінансові інвестиції — це покупка суб'єктами господарювання і приватними особами цінних паперів різних емітентів [9, с.118].

Інновації характеризуються більш високим технологічним рівнем, новими споживчими якостями товару чи послуги в порівнянні з попереднім продуктом. Поняття «інновації» застосовується до всіх нововведень, як у виробничій, так і в організаційній, фінансовій, науково-дослідній, навчальній і іншій сферах, до будь-яких удосконалень, що забезпечують економію чи витрат навіть створюють умови для такої економії. Інноваційний процес охоплює цикл від виникнення ідеї до її практичної реалізації [7].

Процеси відновлення пов'язані з ринковими відносинами. Основна маса інновацій реалізується в ринковій економіці підприємницькими структурами як засіб вирішення виробничих, комерційних завдань, як найважливіший фактор забезпечення стабільності їхнього функціонування, економічного росту і конкурентоздатності. Інновації орієнтовані на ринок, на конкретного чи споживача потребу [12].

Інновації є дуже складною, багатогранною проблемою, що охоплює весь комплекс відносин дослідження, виробництво, збуту. Величезне значення в підвищенні її ефективності належить менеджменту.

П. Завлін та О. Васильєв зазначають, що «в літературі зустрічається декілько підходів до визначення сутності інновацій» [7, с.4]. Найрозповсюдженішими є дві точки зору, коли в одному випадку нововведення вважається результатом творчого процесу у вигляді нової продукції, технології, методу тощо, в іншому – процесом введення нових виробів, елементів, підходів, принципів замість діючих» [7].

Слід зазначити, що головна увага має приділятися їх вивченню на рівні підприємства як генератора новаторських процесів. Для того, щоб підприємство вважалось зорієнтованим на інноваційну діяльність, воно має відповідати низці критеріїв інноваційності. Автори пропонують різний набір таких параметрів, але, на нашу думку, найповніший їх перелік дав О. Длугопольський [4]. Представимо запропоновані ним параметри у вигляді таблиці, доповнивши її деякими показниками.

Таблиця 1.1

Комплекс параметрів інноваційності підприємства

№ п/п	Вид параметру	Показники, що характеризують (входять у) параметр
1	Параметри наукомісткості виробництва	<ul style="list-style-type: none"> a. чисельність науково-технічних кадрів у загальній кількості зайнятих (не менше 15%); b. річний приріст витрат на НДДКР; c. обсяг фактично проведених і нормативних витрат на НДДКР (не менше 5% обсягу продукції); d. обсяг витрат на оплату праці, послуг суб'єктів інноваційної інфраструктури щодо маркетингу, реклами, підготовки кадрів; e. частка прибутку, спрямована на НДДКР (не менше 5%).
2	Параметри якості й конкурентоспроможності продукції	<ul style="list-style-type: none"> a. якість і диференціація продукту; b. чисельність каналів постачання й збуту готової продукції; c. частка ринку, його структура; d. обсяг витрат на проведення випробувань, сертифікацію продукції, строк чинності дії сертифікатів.
3	Параметри техніко-економічного рівня продукції	<ul style="list-style-type: none"> a. відповідність товарів національним і світовим стандартам; b. фондоозброєність; c. середній життєвий цикл інновацій (не більш як 3 роки); d. наявність у складі промислової продукції принципово нових товарів, які не випускаються іншими підприємствами.
4	Параметри оновлення продукції (технології)	<ul style="list-style-type: none"> a. частка принципово нової продукції у загальному обсязі виробництва (не менше 10%); b. частка науково-технічних витрат у собівартості виробів (не менше 30%); c. коефіцієнт оновлення продукції (не менше 5% на рік); d. наявність технологічних інновацій (нових технологічних процесів); e. співвідношення інновацій-продуктів та інновацій-процесів (не менше 2:1).
5	Параметри експортоспроможності продукції, виробництва	<ul style="list-style-type: none"> a. питома вага виробів, що знаходять збут за кордоном; b. обсяги зарубіжних ринків, їх сегментація; c. частка виробів, реалізованих за ВКВ.

Сформовано автором на основі: [2]

Загальнонаукове поняття "інновація" визначається як цільова зміна у функціонуванні системи, причому в широкому змісті це можуть бути якісні і (чи) кількісні зміни в різних сферах і елементах системи. Поняття "інновація" вперше з'явилося в дослідженнях культурологів у XIX ст. і означало введення елементів однієї культури в іншу. Найбільш повний опис інноваційних процесів був здійснений на початку XX в. видатним економістом Й. Шумпетером, який аналізував "нові комбінації" змін у розвитку економічних систем (1911 р.) Трохи пізніше, у 30-ті роки Й. Шумпетер і Г. Менш ввели в науковий оборот і сам термін "інновація", який вважали втіленням наукового відкриття в новій чи технології продукті. З цього моменту термін "інновація" і сполучені з ним терміни "інноваційний процес", "інноваційний потенціал" та інші набули статус загальнонаукових категорій високого рівня узагальнення і збагатили поняттєво-термінологічні системи багатьох наук [9, 21, 22].

Інноваційний процес являє собою сукупність процедур і засобів, за допомогою яких наукове відкриття, ідея перетворюються в соціальне, в тому числі освітнє нововведення. Таким чином, діяльність, що забезпечує перетворення ідей у нововведення, а також формує систему керування цим процесом, і є інноваційна діяльність.

Нововведення при такому розгляді розуміється як результат інновації, а інноваційний процес містить у собі принаймні три етапи: генерування ідеї (у певну випадку - наукове відкриття), розробка ідеї в прикладному аспекті, реалізація нововведення в практиці [1].

Нововведення можна розглядати і у процесуальному ракурсі, як процес доведення певної ідеї до стадії практичного користування і реалізації пов'язаних з цим змін у соціальному середовищі [8].

На мою думку чим вище ранг інновацій, тим більші вимоги до науково-обґрунтованого керування інноваційним процесом, та вищі вимоги до контролю керування процесом.

Нововведення є результатом інноваційного процесу. Інноваційний процес – це не просте впровадження чого-небудь нового, а зміни в, умові, змісті, засобі, методах, формах організації виробничого й управлінського процесів, які [7] :

- 1) новітні ;
- 2) мають потенціал для підвищення ефективності цих процесів у цілому чи в певних їх частинах ;
- 3) мають можливість дати довгостроковий хороший ефект;
- 4) є погоджені з іншими здійснюваними інноваціями.

Якість введених інновацій сильно залежить від того, як саме організований інноваційний прогрес. Недоліки політики підприємств в інноваційній діяльності виявляються в таких основних формах [7] :

- 1) потенційно добрі нововведення впроваджуються з певною затримкою в часі. У результаті цього не отримуємо корисний ефект від інновації за цю затримку;
- 2) впроваджуються інновації, які не мають необхідного інноваційного потенціалу;
- 3) упровадження нових ідей в яких існує сильний опір не дає очікуваного результату;
- 4) упровадження нової ідеї затребує більших витрат, ніж очікується при ухваленні рішення про впровадження;
- 5) збільшується термін упровадження даної ідеї, ніж той який очікувався.

Кожний з даних дефектів може бути пояснений тільки через недоброякісне реалізацію визначеного інноваційного етапу процесу або через його відсутність, що, у свою чергу, свідчить про неякісне управління пошуком і впровадженням нововведень[6].

На наш погляд, інноваційну привабливість варто розглядати з погляду комплексного й системного підходів, зокрема як цілісну динамічну соціально-економічну систему.

Інновації мають характеристику продукту з більш високим технологічним рівнем, новими споживчими якостями товару чи послуги в порівнянні з попереднім продуктом. Поняття «інновації» застосовується до всіх нововведень у будь-якій сфері: як у виробничій, так і в організаційній, фінансовій, науково-дослідній, навчальній та іншій сферах, до будь-яких покращень, що забезпечують економію витрат чи навіть роблять умови для потрібної економії, та раціонального використання вкладених коштів. Інноваційний процес включає в себе цикл від зародження ідеї до її реалізації [20].

Процеси оновлення зв'язані з ринковими відносинами. Велика маса інновацій впроваджується в ринковій економіці приватними структурами як засіб вирішення виробничих, грошових цілей, як найбільш важливий фактор забезпечення стійкості їхнього існування, економічного зросту і конкурентоспроможності.

Якщо як основу системи інновацій прийняти масштаби наслідків, які викликаються ними, виділяють такі [4]:

1. Стратегічні інновації, ті інновації які служать реалізації стратегічним цілям розвитку, що мають соціально-економічний характер. Це є наслідком реалізації довгострокових заходів нововведень, які посідають важливе значення як для всього суспільства, так і для окремих суб'єктів

2. Фактичні інновації, їхньою метою є збільшення ефективності господарської діяльності на більш коротких часових відрізках. До них відносяться різного роду певні зміни у виробках, методах виробництва й організації праці [3]..

Основою системи інновацій я виділив 6 критерій принесеної суспільству користі. Відповідно до цього виділяються інновації [5]:

- 1) ті які ведуть до зменшення витрат та покращення якості виробів;
- 2) ті які сприяють збільшенню кількості виготовлених продуктів;
- 3) ті які зосереджують свою увагу на охороні навколишнього середовища.

Таблиця 1.2.

**Ряд факторів, які впливають на інноваційно-інвестиційну
привабливість підприємства**

Фактор	Характеристика
Економічний	основні економічні та споживчі властивості продукції (ціну, собівартість, рівень попиту на неї тощо) і відтворюються в показниках загальних витрат на придбання продукції та експлуатаційних витрат за термін її служби;
Класифікаційний	визначення належності продукції до відповідного класу за рядом ознак (видом продукції, її призначенням, змістом, новизною);
Юридичний	правову захищеність продукції на зовнішньому ринку;
Техніко-технологічний	технічні властивості продукції і регламентуються технологічними стандартами випуску продукції, що відповідає стандартам і нормам, діючим в обраній для експорту країні;
Ергономічний	властивості продукції в процесі її використання людиною (гігієнічні, антропометричні, психофізичні);
Естетичний	виразність і досконалість зовнішнього вигляду продукції, особливості її сприйняття споживачами в процесі експлуатації (насиченість кольорів, дизайн, зручність у використанні);
Організаційний	умови платежу, поставок, термінів та умов гарантії, сервісних послуг тощо.

Сформовано автором на основі: [12]

Технічні інновації пов'язані з іншими процесами у соціальному житті підприємств. Їх зазвичай супроводжують зміни в становленні і управлінні, екології, безпеки і гігієни праці. Не можливо провести інновації в зоні технічних умов, інструментів, технологій без прорахунку фізичних і соціально-психологічних якостей людей, тому що це заздалегідь приречено на невдачу [2].

Продуктова інновація пов'язана з доданням до продукту нових якісних рис, але за умови що вони будуть сприйматися споживачами як нові. Зміни якісних характеристик можуть бути двох характерів : фактичні і фіктивні. Фактичні

відбуваються зміною матеріальних характеристик і призводять до заміни матеріальної й емоційної споживчої вартості [14].

Організаційні інновації на підприємстві розуміють як організаційні покращення його роботи як цілого, а також організаційне покращення окремих частин виробництва з метою одержання очікуваних економічних результатів. Організаційні інновації існують в двох основних формах [17]:

- 1) організаційні інновації, які не мають зв'язку з технічними інноваціями, основною метою яких є покращення діяльності і використання наявних трудових ресурсів і майна підприємства;
- 2) організаційні інновації, які викликані саме технічними інноваціями і є пов'язані з ними, а також сприяють росту їхньої ефективності.

Організаційні інновації направлені на притягнення резервів, які існують у робочому часі і пов'язують людей і машин, у змісті їхньої роботи, а також у матеріальному чиннику. Зріст рівня продуктивності праці, який досягається шляхом покращенням рівня організації праці, виробництва і управління, знижує фізичні і психічні навантаження на працівників [22].

Основні напрями організаційних нововведень на підприємстві направлені на покращення:

- a) організаційної структури і управління;
- b) організації робочих колективів;
- c) системи матеріальних складників;
- d) проходження процесів.

Економічні інновації на підприємстві визначають як позитивні зміни в його фінансовому, платіжній, бухгалтерській межах діяльності. Ці інновації критично важливі в період переходу підприємств до ринкової економіки. Прикладом економічної інновації може бути впровадження нової системи: фінансової, для того щоб гроші стимулювали ефективність господарської діяльності підприємства; оплати, так, щоб система оплати забезпечувала матеріальну мотивацію всім групам працівників, зростання ефективності праці, змушувала

систематично підвищувати самостійність і відповідальність працівників, раціоналізувала структуру зайнятості, перспективного планування, що враховує умови розробки стратегії підприємства [16].

Інновації в межах керування людськими ресурсами посідають стратегічне значення в умовах впровадження ринкового господарства. Глобалізація ринку, бистрий розвиток технологій, збільшення забруднення навколишнього середовища - це чинники, що ускладнюють управління підприємством. У цих умовах працівник і його особисті якості до творчого вирішення проблем переміщуються на перший план, а технічні і структурні питання мають важливе значення, якщо вони сприятливі для використанню активності і творчого потенціалу людей. Головна мета управління людськими ресурсами на інноваційному підприємстві є першочергове досягнення конкурентної переваги підприємства і зв'язок елементів кадрової системи з його завданнями, тактикою. І взагалі основною особливістю усіх сучасних концепцій і положень в області управління є активізація людських якостей і вмінь. Ця активізація потрібна для розвитку інноваційності підприємства [14].

У управлінні людським потенціалом ми маємо справу з різного роду інноваціями: зовнішні які відносяться до системи управління людським потенціалом, тобто такі, що створюються працівниками і повинні переходити в інші підсистеми підприємства, та інновації, джерелом яких є навколишнє середовище підприємства і джерелом яких і місцем прийняття є сама структура управління людським потенціалом.

Головним критерієм розрізнення цих двох типів інновацій є місце їхнього зародження (оточення, система керування людським потенціалом) і використання (продукт, технологічний процес, інші підсистеми підприємства).

Як приклад інновації в області управління людськими ресурсами можна виділити розробку і впровадження: системи покращеної кадрової політики, системи проф підготовки й поліпшення працівників, системи соціально-професійної адаптації прийнятих на роботу працівників, системи сучасної

організації праці (зокрема, творчі групи), системи винагороди й оцінки результатів праці [16].

Наступною групою є соціальні інновації. Вони чітко видні в невиробничій діяльності підприємств, наприклад, соціально-побутові умови життя працівників, умови безпеки і гігієни праці, культурна діяльність, організація вільного часу. Крім того існує тісний зв'язок технічних, організаційних і економічних інновацій із соціальними інноваціями на підприємстві.

П. Ф. Друкер [35] підкреслює велике значення соціальних інновацій, у супереч, як він стверджує, загальному переконанню, що інновації відносяться до предметів і базуються на точних науках і техніку. Можна навести ряд прикладів соціальні інновації, що приводять до прямо-таки революційних змін у житті суспільства. Надзвичайно істотною через тяжкі умови праці на підприємстві є інноваційна діяльність в області безпеки і гігієни праці. У цій області можна виділити наступні результати [33]:

- а) соціальні, що виявляються, зокрема, у виді виключення важких, шкідливих для здоров'я робіт, поліпшення умов безпеки і гігієни праці, виключення профзахворювань і нещасливих випадків на виробництві;
- б) економічні, наслідком яких є ріст продуктивності праці, збільшення прибутку, приріст продукції;
- с) технічні у вигляді поліпшення технічних параметрів машин, устаткування, чи виробів же поліпшення організації праці і протікання технологічного процесу.

Розвиток промисловості й технічних інновацій істотно впливає на забруднення навколишнього середовища. Результати розвитку техніки слід розглядати також в екологічному відношенні. Тому теорія інновації повинна встигати за практичними рішеннями в цій сфері [11].

Створення інноваційно-інвестиційного механізму має базуватись на економічному і соціальнополітичному стані в країні та сприяти інвестиційній привабливості в інноваційні проекти (рис. 1.1).

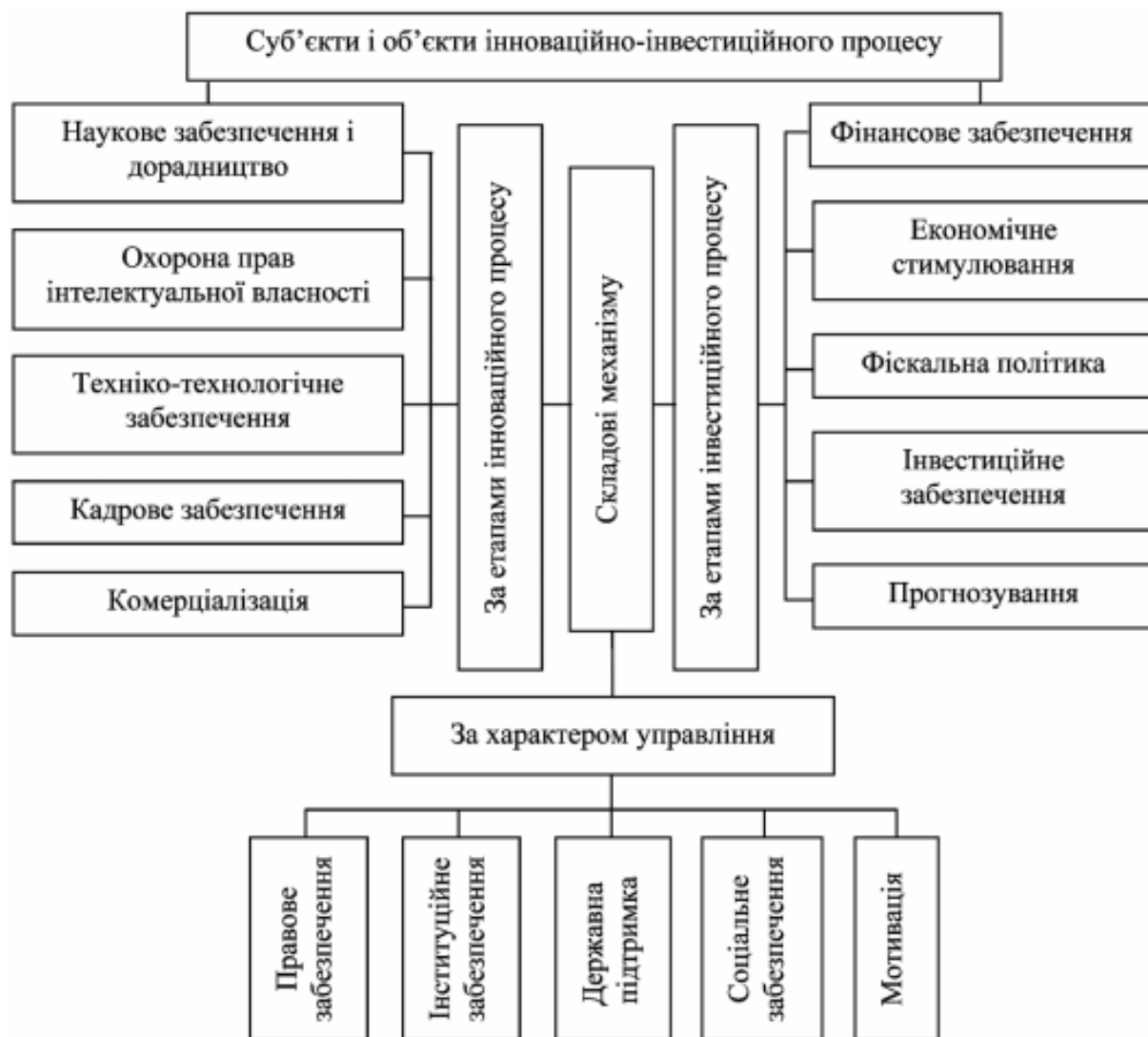

Рис. 1.1. Складові механізми забезпечення інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств

Джерело [5].

У створенні механізму інноваційно-інвестиційного розвитку значну роль відіграє кадрове, фінансове і технічне забезпечення проектів та відповідних програм. Іноземні інвестори, як правило, здійснюють моніторинг підприємства, аналізують показники ліквідності капіталу, платоспроможності, плинності кадрів та ін. Після отримання задовільних результатів розглядають інноваційно-інвестиційний проект, та приймають рішення про впровадження даного проекту для своєї діяльності.

1.2 Особливості підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості

Зростання обсягів залучення інвестицій є засобом забезпечення вигідних умов виходу підприємства з економічної кризи, сприяє процесу їх економічного зростання, стимулює впровадження інновацій, зростання продуктивності праці та в цілому підвищення життєвого рівня населення. Для отримання залучених інвестиційних ресурсів підприємство має бути інвестиційно привабливим.

Основною першкодою на шляху до інноваційно-інвестиційної привабливості постають, поставлені в рамки можливості щодо відтворення основного капіталу. Більшість вітчизняних підприємств працюють в умовах нестачі власних інвестиційних ресурсів та вкрай малого надходження іноземних інвестицій [14].

Інвестиції є передумовою задоволення економічного зростання підприємства, а у зв'язку з нестачею у підприємств власних фінансових ресурсів, виникає необхідність залучення інвестицій. Отже, першочерговим завданням, виконання якого зумовлює успіх у цій конкурентній боротьбі, є максимальне підвищення інвестиційної привабливості, що визначає актуальність питання управління інноваційно-інвестиційною привабливістю підприємства [21].

При управлінні інвестиційною привабливістю слід враховувати для кого підприємство повинно бути привабливим, так як різні групи інвесторів надають перевагу різним оціночним показникам, та методикам. Так, фінансово-кредитні установи надають перевагу оцінюванню фінансового стану; дрібні інвестори, а відповідно та фонди спільного інвестування, — показникам віддачі акціонерного капіталу; стратегічні інвестори вважають за потрібне бути обізнаними не тільки з цими двома аспектами діяльності, а й з становищем внутрішнього середовища підприємства, переважно з його слабкими сторонами, бо їх подолання в подальшому потребуватиме вкладення нових коштів у відтворювальні процеси чи реструктуризацію [15].

Керування фінансовим станом підприємства в свою чергу передбачає управління майновим станом, фінансовою стійкістю, ліквідністю активів, діловою активністю, рентабельністю, ринковою вартістю цінних паперів. Так,

здійснюючи управління ліквідністю, відбувається керування інвестиційними ризиками. Ефективне управління фінансовою стійкістю, дає можливість, з одного боку, зменшити рівень інвестиційного ризику, пов'язаного зі структурою формування інвестиційних ресурсів, а з іншого — підвищити раціональність використання джерел фінансування виробничої діяльності підприємства, що є суттєвими моментами для інвестора. Для акціонерів підприємства є дві головні цілі інвестування в цінні папери: отримання дивідендів (інакше поточного доходу), а також нагромадження засобів внаслідок зростання курсової вартості акцій. Певною мірою ці дві цілі дещо суперечать одна одній, однак як свідчить практика, стабільність отримання дивідендів (навіть і незначних) є одним із найголовніших чинників інвестиційної привабливості для інвесторів. Управління рентабельністю, дозволяє збільшити прибутковість акцій і підвищити інвестиційну привабливість підприємства з погляду акціонерів [14].

Притік зарубіжних капіталовкладень життєво важливий для досягнення середньотривалих цілей, таких як вихід з сучасного кризового стану, початковий підйом економіки. При цьому українські громадянські інтереси не збігаються з інтересами іноземних інвесторів, отже, важливо залучити капітали так, щоб не залишити їх власників власних мотивацій, одночасно скеровуючи дії останніх на благо суспільних цілей [9].

Важливість правильної інвестиційної політики важко переоцінити. Жодна економіка світу не досягла значних результатів без залучення коштів вітчизняних та іноземних приватних інвесторів. Інвестиції для підприємств означають модернізацію і технічне переоснащення, впровадження енерго й ресурсозберігаючих технологій.

При управлінні інвестиційною привабливістю варто враховувати те, що інвестор при виборі об'єкту капіталовкладення проводить оцінку інноваційно-інвестиційної привабливості на таких рівнях (рис. 1.2.) — рівні держави, регіону, галузі та безпосередньо самого підприємства.

Рис 1.2 Рівні інноваційно-інвестиційної привабливості

Джерело: [4]

Оскільки склад факторів, що впливають на формування кожного рівня є недостатньо чітко зрозумілим, необхідно здійснити їх уточнення. Який з визначених рівнів з точки зору впливу на інвестиційну привабливість є більш важливим, а який є менш важливим — встановити вкрай важко. З ієрархічної точки зору найвищими є фактори, що формують державну складову інвестиційної привабливості. За нею слідують чинники, що обумовлюють привабливість регіону та галузі, яка ієрархічно знаходиться на тому ж рівні, що й регіон. Нижній щабель формують фактори інвестиційної привабливості підприємства [14].

Визначального значення проблема формування позитивного міжнародного іміджу набуває для країн, що перебувають на стадії реформації. Саме для цих країн існує небезпека негативних проявів примусової глобалізації, таких як нав'язування застарілих технологічних процесів, низьких стандартів життя.

Українські дослідники М. Іщенко і О. П'єцух визначають, що технологія України є одночасно відповідальною політикою. Тут потрібен пошук ефективних шляхів оптимізації масової свідомості, інформаційного оснащення привабливого іміджу України, відповідальність за які має взяти на себе наука. Залучення основи науково-пізнавальної та практично-перетворюючої діяльності суспільства сприяє формуванню вихідних методологічних ідей для всебічної модернізації

суспільного життя, для модифікованого сприйняття і висвітлення новітніх політичних, економічних і культурних трансформацій в Європі і світі [24].

Ю.В. Таранова визначила, що основними завданнями формування позитивного іміджу країни є: залучення інвестицій, вихід на міжнародний ринок. Водночас слід відзначити те, що відсутнім є дослідження щодо затвердженого документу, який регулює реалізацію іміджевої політики [11].

А.П. Панкрухін доповнює наведені твердження зауваженням, що імідж держави існує на декількох рівнях – побутовому, соціально-економічному, діловому, фінансовому та ін. Він зазнає впливів з боку, насамперед, психологічних, політичних й економічних факторів і являє собою результат їхньої взаємодії [19].

На основі дослідження вище згаданих вчених, я маю змогу стверджувати, що фактори формування інноваційно-інвестиційної привабливості – це домінанти, які забезпечують створення переваг для підприємства у боротьбі за обмежені інвестиційні ресурси. Таким чином у науково-прикладних джерелах, наведено класичний поділ факторів формування інвестиційної привабливості (інституціональні, економічні, соціальні), а саме на таких рівнях реалізації як макро-, мезо- та макрорівень. Аналіз останніх джерел засвідчує, що на розвиток економіки підприємств впливає низка факторів, серед яких політичні, економічні, соціальні, технологічні.

Політичні фактори, що визначають ділове середовище країни та ймовірність одержання ключових ресурсів для підприємств та їх ефективного функціонування, з одного боку, вказують на стабілізацію ситуації на підприємствах. Ось це створює сприятливе підґрунтя для структурних перетворень. Проте з іншого боку, корумпованість влади, нестабільність політичних процесів й нормативно-правових засад економічної діяльності мають несприятливий вплив на ефективність запровадження стратегічних програм розвитку підприємств [17].

Економічні фактори є основою для функціонування галузей народного

господарства і створюють картину розподілу ресурсів на всіх рівнях економіки. Одним із найкритичніших із групи економічних факторів є несприятливість інвестиційного клімату, що ставить під загрозу реалізацію інвестиційної стратегії в цілому [22].

Соціальні фактори визначають основні передумови економічного розвитку підприємств в певному соціумі. Низка технологічних факторів мають індикативний характер і вказують на основні причини негативних проявів функціонування підприємств в економіці країни.

Ефективність інвестиційних процесів у сучасних умовах господарювання тісно пов'язана з оцінкою поточного стану та виявлення основних тенденцій розвитку інвестиційного ринку. Процес вивчення інвестиційного ринку містить оцінку інвестиційної привабливості підприємств. Науковий інтерес до проблеми оцінки інвестиційної привабливості підприємства змушує звернутися до аналізу накопиченого теоретичного матеріалу.

З метою забезпечення ефективного управління інвестиційною привабливістю необхідно здійснити комплексний вплив на сукупність чинників (економічних, соціальних, екологічних, політичних) на всіх рівнях ієрархії (державному, галузевому та рівні підприємства [9,с 156].

Таким чином, управління на нижньому рівні ієрархії «держава – галузь-підприємство» пов'язане з прийняттям конкретних управлінських рішень в конкретних умовах і потребує впровадження комплексу заходів з метою:

- a) аналізу стану інвестиційної привабливості на базі первинних даних (статистичних кількісних та якісних, експертних);
- b) діагностування рівня інвестиційної привабливості і виявлення проблемних ситуацій;
- c) моделювання рівня інвестиційної привабливості з метою складання прогнозу, який лежить в основі вибору стратегії подальшого розвитку.

Висновки до розділу 1

Поняттю «інноваційно-інвестиційна привабливість» підприємства, що приведено у науковій літературі, кожен з авторів дає своє визначення, наголошуючи при цьому на такій характеристиці інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства як здатність: визначити момент, коли потрібно отриману ним інформацію для здійснення інноваційної діяльності використовувати. З позицій формалізації, інноваційно-інвестиційна привабливість – це згрупована система показників, що характеризує ефективність використання наявного потенціалу підприємства в умовах розробки або введення інноваційного проекту або програми.

Для підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства потрібно провести аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства, показати інвестору всі можливості отримання максимального прибутку при мінімальному ризику вкладення коштів.

Досвідом передових організацій доведено, що успіх роботи підприємства залежить від стратегічного планування, регулярне теоретичне дослідження та практичне впровадження якого розпочато з сімдесятих років минулого століття.

Головною метою інноваційної політики підприємства є формування стратегічного плану дій, місії та перспективних засад його інноваційного розвитку, крім зазначеного її формування пов'язане з досягненням поставлених завдань.

Підвищення інноваційної сприйнятливості ТОВ «УКРАВТОЗАПЧАСТИНА» відбудеться за рахунок удосконалення інноваційної політики, яка виступає основою формування інноваційної стратегії, забезпечує облік в процесі стратегічного планування цілей, принципів і пріоритетів інноваційної діяльності підприємства. Доцільність формування інноваційної політики виражається і в її сприянні побудові інноваційної системи підприємства та її основних елементів, включно з управлінською складовою.

РОЗДІЛ 2.

ДІАГНОСТИКА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТОВ «Укравтозапчастина»

2.1 Загальна характеристика підприємства та його інноваційно-інвестиційного розвитку

Товариство з обмеженою відповідальністю "УКРАВТОЗАПЧАСТИНА" засноване в 1995 році, посідає лідируючі позиції на ринках тракторів, сільськогосподарської і спеціалізованої техніки, мототехніки, запасних частин, акумуляторів, шин, дисків, мастильних, експлуатаційних та ремонтних матеріалів. Нижче представлена емблема підприємства (див рис. 2.1.).

Рис. 2.1. Емблема ТОВ «Укравтозапчастина»

Джерело: [28]

Товарний каталог підприємства нараховує понад 42 000 найменувань. З провідними виробниками Росії, Білорусі, Чехії, Китаю, Індії діють близько 50 дилерських угод з постачання в Україну товарів оригінального виробництва.

Мережа представництв ТОВ "Укравтозапчастина" складається з 45 філій, працюючих за принципом оптово-роздрібних баз із продажу всього асортименту товарів і надання послуг гарантійно-сервісного обслуговування тракторів і сільськогосподарської техніки.

Система менеджменту якості компанії сертифікована за міжнародними стандартами ISO-9001: 2000, аерокосмічним і військовим стандартом EN/AS-9100, AQAP-2110, сертифікує організацією «Бюро Верітас Кволіті Інтернейшнл» [2].

За роки роботи постійними покупцями ТОВ "Укравтозапчастина" стали підприємства й організації різних галузей: сільгоспвиробники й фермерські господарства, автомагазини, СТО і АТП, підприємства оптової та роздрібною торгівлі, державні та комунальні підприємства. Клієнтська база ТОВ "Укравтозапчастина" - це понад 120 000 корпоративних покупців по всій Україні.

Розташований у Києві головний офіс ТОВ "Укравтозапчастина" включає міжрегіональний складський комплекс загальною площею 20 000 кв.м.

Рис. 2.2 Центральний офіс "УКРАВТОЗАПЧАСТИНА"

Джерело: [28]

Організована єдина автоматизована система обліку та контролю якості товарів, які надходять на склад.

За високу якість і конкурентоспроможність продукції ТОВ "Укравтозапчастина" нагороджувалось відзнаками якості товарів та послуг: "Вища проба", "Європейська якість" і "Кращий товар року". Підприємство визнавалось переможцем загальнонаціонального рейтингу-конкурсу "Кращі підприємства України" в номінації машинобудування,

стало "Лідером агропромислового комплексу України", "Лідером галузі" і визнано номінантом загальноукраїнського проекту "Україна транспортна".

ТОВ "Укравтозапчастина" пропонує споживачеві якісний товар, доступний у всіх регіонах України з його гарантією і сервісом.

ТОВ «Укравтозапчастина» має штабну організаційну структуру управління підприємством .

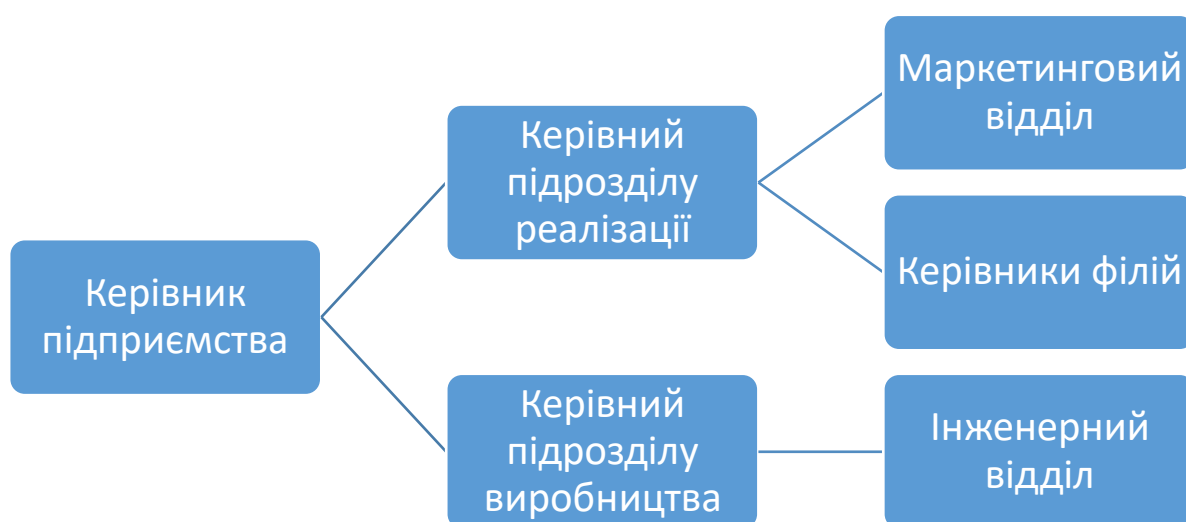

Рис. 2.3 Штабна організаційна структура ТОВ «Укравтозапчастини»

Джерело: [28]

6 вересня 2002 року з конвеєру тракторного заводу ТОВ «Укравтозапчастина» зійшов перший трактор. Згодом завод перетворився на провідного виробника, щорічно випускаючи більше 40% усіх тракторів в Україні.

На сьогоднішній день виробничі потужності заводу складають 2000 тракторів у рік, випуск здійснюється по ліцензії ВО «РУП «Мінський тракторний завод» та відповідає всім Державним стандартам України. Усі деталі та комплектуючі проходять вхідний контроль. У процесі виробництва вони перевіряються на спеціальних стендах. Готові вироби проходять тестування, і тільки після позитивних висновків комісії з контролю якості, надходять на торгові майданчики по Україні, а потім і до кінцевих споживачів.

За період роботи на тракторному заводі освоєно виготовлення техніки модельного ряду МТЗ 80/82, МТЗ 892, МТЗ 1221. Також представлені моделі

власного виробництва: КИЙ-14000, КИЙ-600, КИЙ-400. До тракторів пропонується широкий спектр сільгоспмашин і спецтехніки, які застосовуються у сільському та лісовому господарстві, дорожньому будівництві та комунальній сфері.

ТОВ "Укравтозапчастина" включає в себе завод з випуску тракторів марки МТЗ по ліцензії ВО "РУП "Мінський тракторний завод" (Республіка Білорусь). За час роботи заводу налагоджений випуск 45 модифікацій тракторів і спецтехніки на їхній базі. Також розпочато виробництво тракторів під власною торгівельною маркою «Кий». Наведено на рис.2.4

Рис. 2.4. Трактор марки «КИЙ-600»

Джерело: [28]

Обслуговування продукції проводиться в 45 філіях ТОВ «Укравтозапчастина». Працює виїзна гарантійно-сервісна служба.

ТОВ "Укравтозапчастина" пропонує споживачеві якісний товар, доступний у всіх регіонах України з його гарантією і сервісом.

Проведемо дослідження фінансово-господарської діяльності ТОВ «Укравтозапчастина» за період 2013-2017 роки.

Таблиця 2.1.

**Основні показники фінансово-господарської діяльності підприємства
за 2013-2017 роки, тис. грн.**

№	Показники	2013р.	2014р.	2015р.	2016р.	2017р.
1	Чистий дохід від реалізації продукції	662786	417427	489110	217333	2142229
2	Собівартість реалізації продукції	513336	311689	363836	166964	1192053
3	Валовий прибуток	150560	101971	118218	50369	950376
4	Витрати на збут	-34682	-16281	-27570	-86304	-683664

Сформавано автором на основі фінансової звітності

- а) чистий дохід від реалізації товарної продукції (виконання робіт, надання послуг) – тенденція до зростання. Порівняно з 2013 роком, у 2015 році значення показника зменшилося на 26,4% (-174775 тис. грн.) та порівняно з 2014 – збільшилося на 17,3% (+71784 тис. грн.). Але порівнявши 2017 рік з 2013 роком, показник збільшився на 224,3% (1489543 тис. грн.) Зміни значні але разові і виникли внаслідок реалізації іноземних контрактів, отже підприємство має не значні проблеми з реалізацією власної продукції на зарубіжному ринку.
- б) собівартість реалізованої продукції (виконаних робіт, наданих послуг) – тенденція до зростання. Порівняно з 2014 роком, у 2015 році значення показника збільшилося на 17,2% (+53207 тис. грн.). Але порівнявши 2017 рік з 2013 роком, показник збільшився на 133,2% (689927 тис. грн.). Зміни негативні, отже підприємство неефективно використовує ресурси на виробництві.
- в) валовий прибуток – відбувається значне зменшення у 2014 році в порівнянні з 2013 роком – на 31,8% (-47989 тис. грн.), та зростання у 2015 році на 16,2% (+18257 тис. грн.). Порівнюючи 2017 рік з 2013 роком валовий прибуток впав на 65,6% (101009 тис. грн.).
- г) витрати на збут – в 2013 році, порівняно з 2014 роком витрати на збут впали на 56,9% (-19451 тис. грн.), в 2015 прослідковується тенденція

до збільшення на 81,3% (+12419 тис. грн.), що є поганим для діяльності підприємства.

Інноваційна привабливість підприємства – це сукупність інноваційно-орієнтованих показників конкурентоспроможності суб'єкта на інноваційному ринку, сформована на основі технічних, фінансових, організаційних, наукових та кадрових характеристик даного суб'єкта.

Найбільш важлива характеристика сутності інноваційної привабливості полягає в тому, що розвиток іде за своїми власними закономірностями, які виражаються у певному розподілі ресурсів, умов і видів діяльності та їх інтеграції в науково-виробничому процесі, в межах якого забезпечується створення наукових знань, матеріалізація їх у певні нововведення, для реалізації і використання їх під час виробництва конкретного виду продукції [4].

Наразі не існує загальноприйнятої узагальненої системи показників ефективності інноваційної діяльності промислового підприємства. Для її відображення використовується ціла низка економічних та фінансових показників, що характеризують чотири різновиди ефектів від впровадження та реалізації інновацій: економічний, науково-технічний, соціальний, екологічний.

Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства передбачає дослідження динаміки та структури фінансових результатів його діяльності, дозволяє визначити фактори, що вплинули на формування розміру чистого прибутку (збитку) підприємства.

Специфічною особливістю впровадження інноваційних проектів на підприємстві є необхідність ув'язування всіх проектних етапів з розвитком різних галузей науки, техніки, технології, а також моніторинг ринкової кон'юнктури. Отже, прогнозування та стратегічного планування інноваційного розвитку підприємства притаманний характер невизначеності.

Для більш детальної оцінки інноваційно-інвестиційної привабливості потрібно проаналізувати рівень готовності підприємства до здійснення інноваційно-інвестиційного розвитку(див. табл. 2.2)

Таблиця 2.2.

**Система індикаторів рівня готовності підприємства до здійснення
інноваційно-інвестиційного розвитку**

Показники оцінки	2014	2015	2016
Витрати на інноваційну діяльність на 1 грн. реалізованої інноваційної продукції, грн./грн.	0,45	0,43	0,39
Обсяг реалізованої інноваційної продукції на одного працюючого (науко озброєність), грн./люд.	0,12	0,13	0,15
Коефіцієнт інноваційної продукції загальному обсязі реалізованої продукції	0,009	0,013	0,019
Коефіцієнт прибутковості інноваційної діяльності	0,089	0,098	0,12
Озброєність працівників нематеріальними активами, грн./люд.	0,01	0,02	0,027
Матеріаломісткість, грн./грн.,	0,07	0,065	0,063
Коефіцієнт забезпеченості інтелектуальною властивістю	0,017	0,02	0,024

Джерело: складено автором на основі фінансової звітності ТОВ «Укравтозапчастина»

Як бачимо всі показники мають правильний напрям оптимізації, тобто ми бачимо, що за 3 роки на ТОВ «Укравтозапчастині» відбувається тенденція до розвитку інноваційно-інвестиційного розвитку підприємства. Тенденція до інноваційно-інвестиційного розвитку відбувається з усіма показниками, це свідчить що зміна політики керівництва була вдалою. Зараз підприємство має стрімкі наміри до розвитку, на це зосереджено багато уваги.

Прорахувавши дані коефіцієнти ми бачимо що більшість з них відповідають нормованому значенню, та мають тенденцію до нормативного значення. Дані показники показують готовність підприємства до інноваційно-інвестиційного розвитку ТОВ «Укравтозапчастини». Ще за даними розрахунками

ми можемо побачити, на який показник потрібно звернути увагу, щоб покращити його значення.

Інноваційний потенціал підприємства являє собою сукупність інноваційних ресурсів, які перебувають у взаємозв'язку, й умовозабезпечуючих чинників (процедур)[23].

Оцінку інноваційного потенціалу підприємства доцільно здійснювати в наступній послідовності:

- а) аналіз структури інноваційного потенціалу;
- б) виявлення ступеня використання внутрішніх інноваційних можливостей підприємства;
- с) оцінка рівня інноваційної активності підприємства.

З позицій комплексного підходу інноваційний потенціал являє собою комплексну структуру, що складається із сукупності взаємодіючих елементів різного ступеня складності й організації.

До основних переваг даного методу належать :

- 1) набір оптимальної кількості показників для оцінки привабливості суб'єкта господарювання та критеріїв вибору об'єкта інвестування;
- 2) відсутність значних часових затрат для проведення оцінки;
- 3) можливість надання інвесторам інформації про реальний фінансовий стан об'єкта інвестування.

Даний підхід до оцінки інвестиційно-інноваційної привабливості поділяється на декілька етапів

Перший етап оцінки інноваційного потенціалу - аналіз структури інноваційного потенціалу припускає вивчення стану кожного його елемента на основі методу експертних оцінок.

Експертами для даного дослідження виступили Паламарчук С.О. та Демянюк Р.В., відповідно працівник відділу реалізації та автор даної роботи, практикант.

Таблиця 2.3.

**Експертна оцінка стану елементів інноваційного потенціалу ТОВ
«Укравтозапчастина»**

Складові	Параметри	Вага	Бали	Зважена оцінка
1. Виробничі можливості	1.1. Ступень використання виробничої потужності		2	
	1.2. Рівень прогресивності застосовуваних технологій		1	
	1.3. Ступень гнучкості виробництва		2	
Підсумкова оцінка		0,2	5	1
2. Кадрові можливості	2.1. Рівень кваліфікації персоналу		2	
	2.2. Ступень готовності персоналу до змін на підприємстві		2	
	2.3. Розвиненість системи мотивації персоналу		1	
	2.4. Ступень творчої ініціативності персоналу		1	
Підсумкова оцінка		0,22	6	1,32
3. Науково-технічні можливості	3.1. Рівень витрат на наукові розробки в собівартості товарної продукції		1	
	3.2. Рівень витрат на використання науково-технічних досягнень в собівартості товарної продукції		2	
	3.3. Рівень використання розробок		0	
	3.4. Частка персоналу, яка займається науковими розробками		1	
Підсумкова оцінка		0,21	4	0,84
4. Маркетингові можливості	4.1. Рациональність використання каналів розподілу товарів		2	
	4.2. Гнучкість цінової політики		2	
	4.3. Рівень використання реклами		1	
	4.4. Ефективність системи збуту		2	
Підсумкова оцінка		0,19	7	1,33
5. Організаційні можливості	5.1. Ступень інноваційної спрямованості організаційної структури		1	
	5.2. Рівень відповідності організаційної культури інноваційному розвитку підприємства		1	
	5.3. Рівень компетенції керівників		2	
	5.4. Розвиненість системи інформаційного забезпечення		2	
Підсумкова оцінка		0,18	6	1,08

Сформовано автором на основі [28]

Бальна оцінка використання підприємством потенціалу кожного з елементів інноваційного потенціалу здійснювалася з використанням розробленої шкали:

- 0 балів – зовсім не використовується потенціал елементу;
- 1 бал – низький рівень використання потенціалу елементу;
- 2 бали – середній рівень використання потенціалу елементу;
- 3 бали - високий рівень використання потенціалу елементу.

За результатами оцінки складових елементів інноваційного потенціалу ми визначили інноваційний потенціал підприємства ТОВ «Укравтозапчастина». Слід відмітити, що чим вище рівень використання складових елементів інноваційного потенціалу, тим більше у підприємства конкурентних переваг для здійснення ефективної інноваційної діяльності.

Заключний етап оцінки інноваційного потенціалу передбачує визначення рівня інноваційної активності підприємства за допомогою узагальнюючого показника - коефіцієнту інноваційної активності підприємства, розрахунок якого здійснюється за наступною методикою:

$$P_{\text{ін.акт.}} = \sum (P_i * W_i), \text{ де} \quad (2.15)$$

$P_{\text{ін.акт.}}$ – рівень інноваційної активності підприємства;

P_i – експертна оцінка використання i -того елементу інноваційного потенціалу, бали;

W_i – коефіцієнт вагомості i -того елементу інноваційного потенціалу.

Оцінку рівня інноваційного потенціалу підприємства доцільно здійснювати за наступною шкалою: від 0 до 4,0 – низький рівень, від 4,1 – до 8,0 – середній рівень, від 8,1 до 11,55 – високий рівень. Аналіз показав, що ТОВ «Укравтозапчастина» має середній рівень інноваційного потенціалу – 5,57.

Враховуючи те, що системи управління підприємств мають ряд особливостей щодо стратегічних цілей, засобів їх досягнення, здатності до гнучкості та адаптивності, нами пропонується комплекс динамічно взаємоузгоджених процесів, які спроможні забезпечити сталий інноваційний розвиток підприємства: розробка стратегічних цілей, ресурсних потреб,

організація навчання персоналу тощо. Це також дозволяє гармонізувати цілі та можливості організації та формує на їх основі ключові фактори успіху.

Для підвищення рівня інноваційного потенціалу потрібно розглянути фактори що сприяють або стримують підвищення інноваційної сприйнятливості ТОВ «Укравтозапчастини» (див. табл. 2.4).

Таблиця 2.4.

**Фактори, що сприяють або стримують підвищення інноваційної
привабливості ТОВ «Укравтозапчастина»**

Зовнішні фактори	Внутрішні фактори
Сприяють розвитку інноваційного потенціалу	
Розвиток конкуренції наукоємних товарів	Наявність резервів фінансових та матеріально-технічних заходів
Збереження науково-технічного потенціалу та державна підтримка інноваційної діяльності	Сприятливість до змін, нововведень, суспільне визнання, можливість самореалізації
Міжнародна науково-технічна корпорація	Збереження науково-технічного потенціалу
Розвиток інноваційної інфраструктури	Розвиток умов творчої праці, матеріальні стимули
Законодавчі заходи, що заохочують інноваційну діяльність, забезпечують охорону об'єктів інтелектуальної власності	
Стримують розвиток інноваційного потенціалу	
Недостатня кількість та різноманітність джерел фінансування	Слабкість матеріально-технічної та наукової баз
Ускладнення науково-дослідних розробок	Недостатня орієнтація організаційних структур на інноваційну діяльність
Низький науково-інноваційний потенціал держави	Опір змінам під час впровадження інновацій та нововведень
Недостатність міжнародного науково-технічного співробітництва	Орієнтація на усталені ринки, на короткострокову окупність
Недосконалість законодавчої бази з питань інноваційної діяльності	Відсутність матеріальних стимулів та умов творчої праці
Відплив наукових кадрів	Домінування інтересів нинішнього виробництва
Відсутність повноцінної інформаційної бази щодо інноваційних проектів	Низький рівень аналітично-інформаційної бази підприємств

Сформовано автором на основі [28]

Серед стримуючих факторів розвитку інноваційного потенціалу підприємств вагоме місце посідає мала кількість та різноманітність джерел фінансування, серед яких основним джерелом фінансування інноваційної

діяльності підприємств є кошти самих підприємств. Це не дає суб'єктам господарювання можливості реалізовувати ефективну інноваційну політику, тому важливим завданням є пошук та залучення фінансових ресурсів в інноваційний сектор, різними способами. Найбільш актуальним є фактор стримування розвитку інноваційного потенціалу підприємств, можна зарахувати вплив наукових кадрів за кордон, на даний час це дуже актуально для України. Щороку через таку негативну тенденцію Україна втрачає більше ніж 1 млн дол. США.

Тому одним з ефективних засобів скорочення впливу наукових кадрів є збільшення фінансування науки, що передбачає поповнення бюджету, зміну ставлення влади до науки. Україні необхідно здійснити перехід від моделі з дешевою робочою силою до моделі з високим рівнем оплати ефективної праці, це має бути першим кроком до формування конкурентоспроможної економіки. Зростання професійного рівня паралельно із ростом заробітної плати підвищить рівень розвитку інноваційного потенціалу підприємств. Негативним чинником також є відсутність повноцінної інформаційної бази щодо інноваційних проєктів, що призводить до неможливості координування функціонування суб'єктів інноваційної діяльності.

Для підвищення інноваційно-інвестиційного потенціалу кожний працівник повинен постійно підвищувати свій рівень кваліфікації, самовдосконалюватись, всебічно розвивати свої здібності, які необхідні для досягнення цілей підприємства. Одночасно керівництво має організувати систематичне і безперервне навчання, яке допоможе повному розкриттю можливостей працівників. Враховуючи сучасні дослідження психологів, ми пропонуємо інноваційний цикл розвитку працівника починати із ознайомлення його із місією, стратегічними цілями, філософією та політикою підприємства, а потім планувати поетапні його досягнення, застосовуючи індивідуальне обговорення із менеджерами поетапних завдань вдосконалення працівника, як особистості (коучинг), атестації, покращення професійних здібностей тощо

2.2 Оцінка інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства ТОВ «Укравтозапчастини»

Одним із найголовніших факторів світового економічного розвитку протягом останнього періоду є широке використання інновацій. Сучасна економіка характеризується орієнтацією на інтелектуальні ресурси, а не сировинні, адже саме вони дадуть змогу забезпечувати високі темпи економічного розвитку, зменшать число викидів унаслідок виробництва, зменшать витрати на персонал, а також завдяки цим ресурсам вітчизняні підприємства матимуть змогу модернізувати цикл і засоби виробництва. Інновації необхідні в організаційній, науковій, фінансових сферах, оскільки в комплексі вони приносять найефективніший результат.

Загалом на території України діють декілька підприємств, спеціалізацією яких є виробництво сільськогосподарської техніки : ТОВ «Укравтозапчастина», ТОВ «Техноторг», ТОВ «Вантус Груп» та інші.

Усі вищеперераховані суб'єкти господарювання потребують нових фінансових вкладень в інноваційний розвиток, тому для інвестора необхідно передусім визначити інвестиційно-інноваційну привабливість підприємства для окупності інвестицій та подальшого інноваційного розвитку.

Питанню оцінки інвестиційно-інноваційної привабливості не було приділено достатньої уваги, оскільки цей напрям для української економіки є відносно новим, але вже існує декілька методичних підходів такі як: ринковий, вартісний, показниковий, інтегральний та комплексний підходи. Буде виристано комплексний підхід, тому що він враховує всі інші підходи і є найбільш доцільним для використання.

Інноваційно-інвестиційну привабливість ТОВ «Укравтозапчастини», ми будемо визначати за допомогою комплексного підходу. Даний підхід містить декілька етапів (див. рис. 2.5)

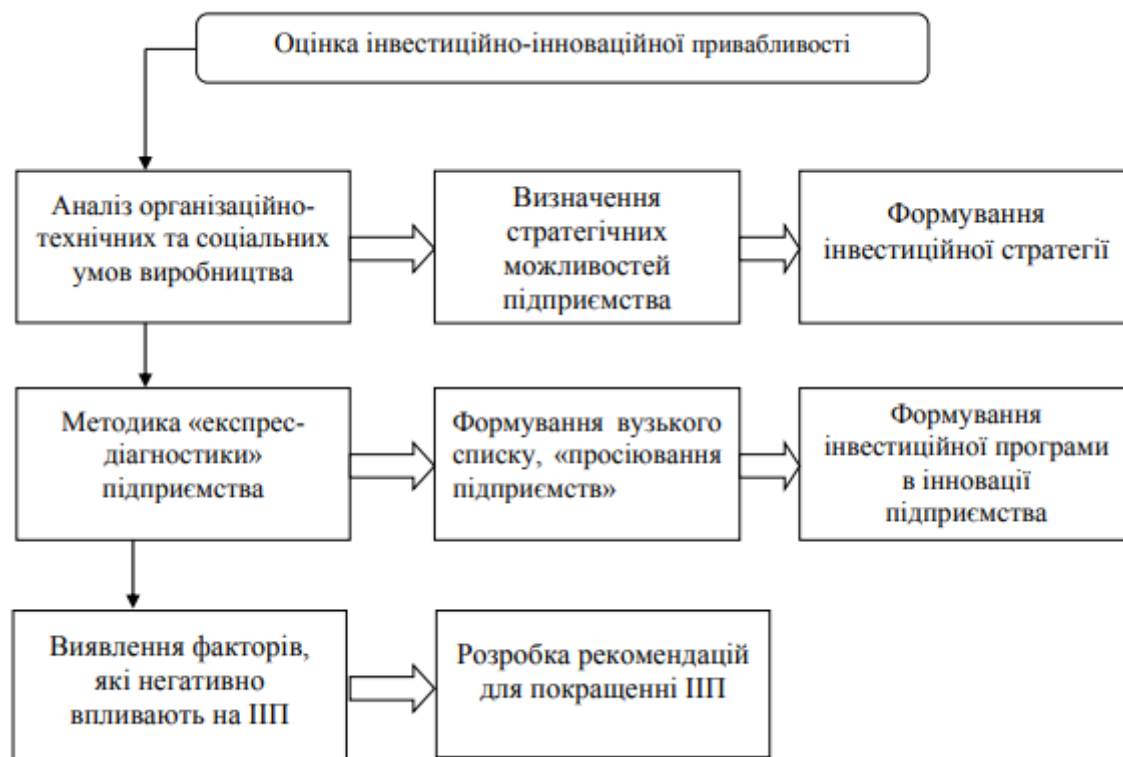

Рис. 2.5. Елементи оцінки інноваційно-інвестиційної привабливості

Джерело: [14]

Таким чином, інвесторів, що представляють інтереси капіталу, цікавить перш за все ступінь вигідності інвестицій, вкладених у підприємство, яке здійснює інноваційні розробки і впроваджуватиме їх в свою діяльність, і потенційний ризик втрати вкладених засобів. Чим стійкіше фінансове становище підприємства, тим менш ризикові і більш вигідні вкладення в нього. З вищевказаного випливає, що економічні інтереси інвесторів лежать у галузі оінки ризику, а також здатності підприємства генерувати прибуток і виплачувати дивіденти.

На першому етапі доцільно використовувати таку сукупність показників, які об'єднані в три групи: організаційно-технічні умови; соціальні умови; якість управління, яке розглядається майбутніми інвесторами як гарантія прийняття якісних управлінських рішень.

Для визначення цих показників я використав бальний метод. Бальний метод включає в себе два діапазони балів: (від 1 до 3) та (від -1 до -3). Використавши цю

шкалу можна оцінити показники, які формують інноваційно-інвестиційну привабливість.

Таблиця 2.5.

Система показників аналізу інноваційно-інвестиційної привабливості

Показник	Характеристика	Оцінка
1. Показники, які відображають організаційно-технічні умови		
1.1 Показники, які позитивно впливають на оцінку:		
інноваційний потенціал	накопичена інформація	2
можливості виробничих потужностей	технічний рівень устаткування	1
стадія життєвого циклу підприємства	зрілість	2
доля продукції на ринку	40% ринку	3
1.2 Показники, які негативно впливають на оцінку:		
застарілі технології	застосування старих технологій	-3
високий знос обладнання	знос на рівні 60%	-3
виробничий потенціал	рівень виробничих потужностей	-2
рівень конкурентоспроможності продукції	поламки продукції	-2
2. Показники, які відображають соціальні умови		
2.1 Показники, які позитивно впливають на оцінку:		
високий інтелектуальний потенціал	кількість інноваційних ідей	2
висока кваліфікація кадрів	рівень проведення атестації	3
дотримання прав трудового колективу	кількість звернень в суд	3
2.2. Показники, які негативно впливають на оцінку:		
низька вартість робочої сили	мінімальна зп	-3
відсутність соціальних проблем розвитку колективу		-2
високий рівень плинності кадрів	середній показник 30%	-3
3. Показники якості управління		
3.1. Показники, які позитивно впливають на оцінку:		
наявність ефективної системи внутрішнього контролю	правильна організація праці	3
наявність у менеджерів позитивної ділової репутації	рівень репутації підприємства	3
використання прогресивних інформаційних технологій	кількість впроваджених проектів	2
проведення аудиту підприємства компаніями з позитивною репутацією	рівень співпраці	2
3.2. Показники, які негативно впливають на оцінку		
недостатній професіоналізм керівництва	рівень системи зворотнього зв'язку	-3
недостатньо прозора інформація	рівень тіньової економіки	-2

Джерело: визначено автором на основі джерела [28]

Отримані дані сумуються по кожній групі і отримуємо результативний бал. Для ТОВ «Укравтозапчастини» він становить 3. Як наслідок це свідчить що підприємство є інноваційно-інвестиційно привабливим, але потрібно усунути деякі недоліки, а саме:

- а) застарілі технології;
- б) застаріле обладнання;
- с) підвищити рівень конкурентоздатності продукції.

Експертами у даному методі виступали Дем'янюк Р.В. (практикант) та Паламарчук С.О. (керівник відділу реалізації продукції). Далі вирахуємо коефіцієнт конкордації для підтвердження експертного методу. Формула для розрахунку:

$$W = \frac{\sum_{j=1}^n d_j^2}{\frac{1}{12} \left[m^2 (n^3 - n) - m \sum_{i=1}^m T_i \right]} \quad (2.16)$$

де n-кількість факторів, m- кількість експертів, d відхилення від середньої суми, T- результати проміжних досліджень.

Вихідні дані для розрахунку коефіцієнту конкордації дивитись у додатку Б.

$$W = \frac{2731}{\frac{1}{12} * 2^2 (20^3 - 20) - 2 * 84} = 0.95$$

W=0.95 говорить про високій узгодженості думок експертів.

Інвестиційна привабливість ТОВ «Укравтозапчастина» визначається показниками, що характеризують фінансовий стан підприємства:

Показники рентабельності [36]:

1. Return on Total Assets (рентабельність активів).

Показник, який характеризує ефективність використання активів.

$$ROA = \frac{\text{Чистий}_\text{прибуток}}{\text{Сумарні}_\text{активи}} \cdot 100\% \quad (2.1)$$

2. Return on Owners' Equity (рентабельність власного (акціонерного) капіталу).

Це відношення показує ефективність використання акціонерного капіталу компанії.

$$ROE = \frac{\text{Чистий}_\text{прибуток}}{\text{Власний}_\text{капітал}} \cdot 100\% \quad (2.2)$$

3. Return on investment (рентабельність довгострокових інвестицій).

$$ROI = \frac{\text{Чистий}_\text{прибуток}}{\text{Власний}_\text{капітал} + \text{Довгострокові}_\text{позики}} \cdot 100\% \quad (2.3)$$

4. Return on Invested Capital (рентабельність сумарного інвестованого капіталу).

Показник, який характеризує здатність компанії накопичувати прибуток без урахування способу фінансування.

$$ROIC = \frac{\text{Чистий}_\text{прибуток}}{\text{Власний}_\text{капітал} + \text{Довгострокові}_\text{позики} + \text{Короткострокові}_\text{позики}} \cdot 100\% \quad (2.4)$$

5. Показник рентабельності операційної діяльності підприємства в залежності від обсягу продажів.

Gross profit margin (рентабельність валового прибутку).

$$GPM = \frac{\text{Валовий}_\text{прибуток}}{\text{Обсяг}_\text{продажу}} \cdot 100\% \quad (2.5)$$

Operation profit margin (рентабельність операційного прибутку).

$$OPM = \frac{\text{Операційний}_\text{прибуток}}{\text{Обсяг}_\text{продажу}} \cdot 100\% \quad (2.6)$$

Net profit margin (рентабельність чистого прибутку).

$$NPM = \frac{\text{Чистий}_\text{прибуток}}{\text{Обсяг}_\text{продажу}} \cdot 100\% \quad (2.7)$$

6. Inventory Turnover Ratio (індекс оборотності товарно-матеріальних запасів).

Цей показник відображає, скільки разів в середньому продаються запаси компанії в деякий період часу.

$$IT = \frac{\text{Змінні}_\text{витрати}}{\text{Вартість}_\text{запасів}} \quad (2.8)$$

Показники платоспроможності:

1. Dept Ratio to Assets Ratio (відношення сумарних зобов'язань компанії до її загальних активів).

Це відношення показує, наскільки активи компанії фінансуються кредиторами за допомогою позикового капіталу.

$$DAR = \frac{\text{Сумарна}_{\text{заборгованість}}}{\text{Сумарні}_{\text{активи}}} \quad (2.9)$$

2. Dept to Equity Ratio (відношення позикових коштів до власних коштів компанії).

Показник характеризує здатність фірми розраховуватись зі своїми кредиторами в поточний момент.

$$DER = \frac{\text{Сумарна}_{\text{заборгованість}}}{\text{Власний}_{\text{капітал}}} \quad (2.10)$$

3. Long-term Dept to Total Capitalization (відношення довгострокових позикових коштів до суми власного та позикового довгострокового капіталу).

$$DTC = \frac{\text{Довгострокові}_{\text{позики}}}{\text{Власний}_{\text{капітал}} + \text{Довгострокові}_{\text{позики}}} \quad (2.11)$$

Показники ліквідності:

1. Current Ratio (індекс поточної ліквідності)

Показник достатності оборотного капіталу та стабільності фінансового положення компанії в поточний момент (достатнім звичайно вважається відношення 2:1).

$$CR = \frac{\text{Поточні}_{\text{активи}}}{\text{Поточні}_{\text{пасиви}}} \quad (2.12)$$

2. Quick Ratio (індекс «лакмусового папірцю»)

Показник характеризує здатність фірми розраховуватись зі своїми кредиторами в поточний момент.

$$QR = \frac{\text{Розрахунковий}_{\text{рахунок}} + \text{Дебіторська}_{\text{заборгованість}}}{\text{Поточні}_{\text{пасиви}}} \quad (2.13)$$

3. Net Working Capital (чистий робочий капітал)

$$NWC = \text{Поточні}_{\text{активи}} - \text{Поточні}_{\text{пасиви}} \quad (2.14)$$

Розрахунок показників інвестиційної привабливості підприємства ТОВ «Укравтозапчастина»

Показники	Розрахункове значення	Нормативне значення для промислового підприємства
ROA, %	$ROA = 348000 / 596497 = 58,3$	>10
ROE, %	$ROE = 348000 / 1362995 = 25,5$	>30
ROI, %	$ROI = 348000 / 1390315 = 25$	>20
ROIC, %	$ROIC = 348000 / 1544578 = 22,5$	>15
GPM, %	$GPM = 118218 / 238145 = 49,6$	>40
OPM, %	$OPM = 40840 / 238145 = 17,1$	>20
NPM, %	$NPM = 348000 / 238145 = 23,7$	>15
IT, разів	$IT = 2481830 / 313519 = 8$	
DAR, грн./грн.	$DAR = 110778 / 596497 = 0,19$	
DER, грн./грн.	$DER = 110778 / 13629950 = 0,08$	
DTC, грн./грн.	$DTC = 27320 / 1390315 = 0,019$	
CR, грн./грн.	$CR = 506497 / 202599 = 2,5$	
QR, грн./грн.	$QR = (13753 + 0) / 202599 = 0,067$	
NWC, грн./грн.	$NWC = 506497 - 202599 = 303898$	

Сформовано автором на основі балансу та фінансової звітності

Як ми бачимо з вище порохованих показників, що більшість показників відповідають нормативному значенню, лише рентабельність власного капіталу та рентабельність операційного прибутку мають незначне відхилення від нормативного. Ті показники які мають відхилення ми і будемо покращувати для підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства, а саме ТОВ «Укравтозапчастина».

За умови якщо ТОВ «Укравтозапчастина» зверне увагу на це недоліки і вирішить їх, буде підвищена інноваційно-інвестиційна привабливість.

І завершальним етапом є виявлення низки факторів які впливають на інноваційно-інвестиційну привабливість підприємства, в нашому випадку це такі фактори як:

- a) Високий рівень зносу обладнання;
- b) Низька вартість робочої сили;
- c) Плинність кадрів у зв'язку з затримкою заробітної плати;
- d) Низький рівень конкуретоспроможності продукції.

2.3 Аналіз досвіду інноваційно-інвестиційної співпраці підприємства

Вдала реалізація певних економічних реформ на будь-якому підприємстві, має потребу у потужній інвестиційній підтримці на інноваційній основі, яка у власну чергу можлива тільки при умові залученні значних вкладень. Вибраний шлях інноваційних перетворень постає єдиною можливістю суб'єктів господарювання у піднятті продуктивності праці, зниженні матеріаломісткості та енергомісткості для технологічного ривка виробництва, що мають показувати на підвищення результативності діяльності. Але збільшення прибутків підприємства внаслідок впровадження нововведень, дає змогу збільшувати ресурси інвестування у нові сфери своєї діяльності тим самим, зміцнити інвестиційний потенціал всієї системи внутрішнього і зовнішнього функціонування.

За визначенням В.І. Кириленко «інвестиційна безпека це процес забезпечення такого стану інвестиційної сфери, за якого підприємство здатне зберігати і підтримувати достатній рівень інвестиційних ресурсів в умовах дії внутрішніх і зовнішніх загроз, у відповідності до параметрів забезпечення стійкого розвитку і власної стабільності у відношенні до конкурентів» [2].

Так, інноваційно-інвестиційний розвиток підприємства – це систематичне покращення основних техніко-економічних показників, зміцнення позицій суб'єкта господарювання на ринку за рахунок впровадження інновацій різних видів та підкріплене фінансуванням у необхідних обсягах.

ТОВ «Укравтозапчастина» від змінних етапів зародження і кризисних ситуацій має високий рівень зношення та вибуття основних засобів, це лише частково компенсується за рахунок нововведень, а обсяги інвестицій мають близьке до нуля значення. Для відновлення високого рівня та статусу поміж конкурентами, підприємству необхідно впроваджувати більшу кількість інновацій у порівнянні з конкурентами, позбуватись від заборгованостей. Вже існує позитивна тенденція в даних напрямках ми це побачимо на рис.2.6.

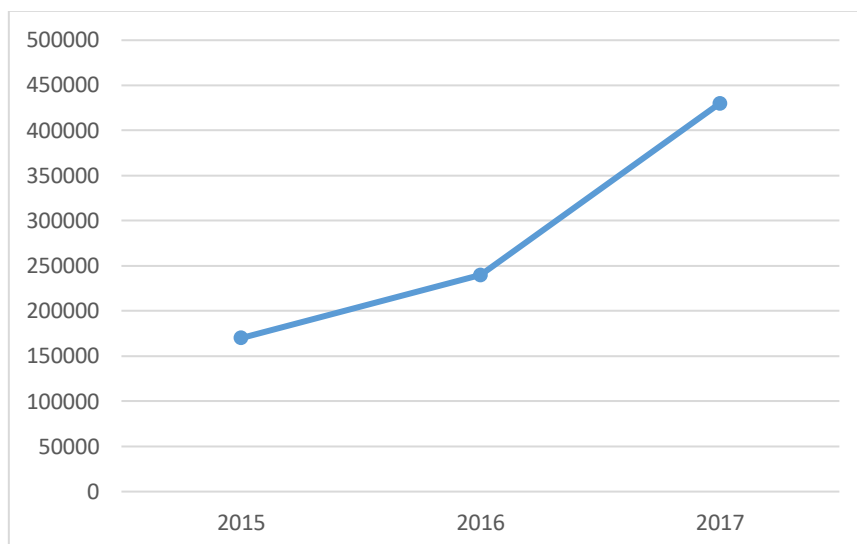

Рис. 2.6. Динаміка показника величини інвестицій для інноваційної діяльності за 2015-2017рр. у грн.

Джерело: сформовано автором на основі фінансової звітності ТОВ «Укравтозапчастина»

З вище наведеного рисунка ми бачимо, що кількість інвестицій має тенденцію до зросту, це позитивне явище.

Як приклад інноваційно-інвестиційної співпраці можна показати історію проекту який був впроваджений на ТОВ «Укравтозапчастина» за замоленням агрохолдинга «Астарта».

ТОВ «Укравтозапчастина» співпрацює з такими підприємствами та агрохолдингами: ВАТ «Київський мотоциклетний завод», ТОВ "Камський моторний завод», ЗАТ «Росава», ТОВ «ТД ВАТ "Харківський Тракторний Завод», АТ «Дніпропетровський агрегатний завод», «Кернел», «Астарта», «Прометей».

Найбільш ТОВ «Укравтозапчастина» співпрацює з агрохолдингом «Астарта», ця співпраці полягає у ремонті та обслуговуванні власної проданої сільськогосподарської техніки, шляхом модернізації та додавання нових функцій. «Астарта» запропонувала ТОВ «Укравтозапчастині» виготовити трактор з індивідуальними характеристиками, а саме для внесення мінеральних добрив та оприскування полів пестицидами. Було запропоновано виготовити трактор на замовлення з такими характеристиками. (див. табл. 2.7)

Таблиця 2.7

Характеристики замовленого трактора

Вага трактора	до 3т
Ширина колеса	до 225мм
Потужність	105/77 кс/кВт
Привід	4*4
Продуктивність гідросистеми л/хв	100 л
Кліренс, см	більше 100 см
Задня навісна система	трохточкове з'єднання

Джерело: Сформовано автором

Тракторів з такими характеристиками не існувало до 2015 року. «Астарта» відразу надала інвестиції у розмірі 2 млн. грн. для перепрофілювання одного виробничого цеху. Був підписаний договір на виготовлення 300 одиниць даної продукції. За умовами договору ТОВ «Укравтозапчастина» мала виготовити 300 одиниць тракторів за 2 роки, в той же час «Астарта» зобов'язувалась закупити дану техніку. Було виготовлено такий трактор.(див. рис. 2.7)

Рис. 2.7 Трактор КИЙ-105 виготовлений на замовлення «Астарта»

Джерело : [28]

Для ТОВ « Укравтозапчастини» даний договір приніс таку користь: модернізація виробничих потужностей одного виробничого цеху за рахунок

інвестицій «Астарти», дохід від реалізації 300 тракторів становив $300 \cdot 220\,000$ грн = 66 млн.грн. А чистий прибуток даного проекту становив 10% від загального доходу, а саме 6,6 млн. грн.

Це був наведений приклад вже провадженого проекту ТОВ «Укравтозапчастина». Я вважаю це доцільним, адже це найкращий спосіб показати досвід співпраці з іншими підприємствами, для впровадження інноваційних проектів. Це лише один приклад, на підприємстві мені наводили їх значно більше.

Здійснення проекту відбувається в динамічному середовищі, яке впливає на проект. Складність та плинність оточення проекту, наявність значної кількості факторів впливу призводять до того, що цей вплив не завжди може бути повною мірою врахований. Іноді цей вплив може бути критичним для проекту, що приводить до його руйнування.

Приклади факторів впливу: зміни законодавства, курсів валют, цін на ресурси, погоди, дії конкурентів та багато інших.

Раціональне управління проектами базується на трьох основних принципах: економічність, ефективність та результативність. Щоб забезпечити дотримання цих принципів, ви повинні планувати всі свої закупівлі та найм співробітників у відповідності до всіх застосовних процедур, пов'язати систему обліку з діями та результатами проекту, що дозволить знати кількість ресурсів, використаних для кожної дії, продукту чи результату, та використовувати логіко-структурну матрицю для безперервного відстеження та моніторингу досягнення результатів [26].

Впровадження проектів дозволяє створити сприятливе середовище для сталого інноваційно-інвестиційного розвитку, підвищує інноваційно-інвестиційну привабливість ТОВ «Укравтозапчастини». З кожним впровадженням проектом, який виявився прибутковим, збільшується кількість потенційних інвесторів.

Таблиця 2.8

Результати аналізу інноваційної привабливості підприємства, за 2014-2015рр.

Характеристика	Базові величини	Розрахункові дані	Висновки
1. Коефіцієнт забезпечення інтелектуальною власністю			
Визначає наявність у підприємства інтелектуальної власності	$K_{ic} = \frac{B_i}{A_{na}},$ де B_i – інтелектуальна власність; A_{na} – інші позаоборотні активи.	20/277 = 0,07	Підприємство не досить забезпечене об'єктами інтелектуальної власності
2. Коефіцієнт НДР та ДКР персоналу			
Характеризує професійно-кадровий склад	$K_{np} = \frac{П_n}{Ч_n},$ де $П_n$ – число зайнятих в сфері НДДКР, осіб; $Ч_n$ – середня чисельність працівників підприємства, осіб.	25/564 = 0,044	Підприємство недостатньо забезпечене працівниками, зайнятими в НДР та ДКР
3. Коефіцієнт майна НДР та ДКР призначення			
Показує частку дослідного та технологічного майна	$K_{nv} = \frac{O_{\partial n}}{O_{вп}},$ де $O_{\partial n}$ – власність обладнання дослідно-приборного призначення, грн. $O_{вп}$ – вартість обладнання виробничого призначення, грн.	1000/5321 = 0,187	Підприємство не досить забезпечене власністю науково-дослідного призначення
4. Коефіцієнт освоювання нової техніки			
Оцінює спроможність підприємства освоювати нові види виробництва	$K_{от} = \frac{O\Phi_n}{O\Phi_{cp}},$ де $O\Phi_n$ – вартість нових введених основних фондів, грн.	555/5987 = 0,0092	Показник освоювання нової техніки дуже низький, що вказує на низьку спроможність підприємства до оновлення

	OF_{cp} – середньорічна вартість основних виробничих фондів підприємства, грн.		
5. Коефіцієнт впровадження нової продукції			
Аналізується спроможність підприємства до впровадження нової продукції	$K_{en} = \frac{BP_{np}}{BP_{zag}},$ <p>де BP_{np} – виручка від продажу нової чи удосконаленої продукції і продукції, яка виготовлена з використанням нових або покращених технологій, грн. ; BP_{zag} – загальна виручка від продажу всієї продукції, грн.</p>	258 500/1 234 000 = 0,209	Підприємство має можливість впроваджувати нову продукцію на досить середньому рівні
6. Коефіцієнт інноваційного росту			
Розкриває стійкість інноваційного росту	$K_{iz} = \frac{I_{on}}{I_{zag}},$ <p>де I_{on} – вартість науково-дослідницьких та навчально-методичних інвестиційних проектів, грн. ; I_{zag} – загальна вартість інших інвестиційних витрат, грн.</p>	290 000/1 000 000 = 0,29	Підприємство не стійке до зростання та виробничого розвитку

Джерело складено автором на основі фінансової звітності

Отже, підприємство має постійний доступ для освоєння нового обладнання і новітніх виробничо-технологічних ліній, працівники підвищують рівень профпридатності, відвідують технологічні виставки, підвищують свою кваліфікацію. Також підприємство виділяє значну частину коштів на власні та спільні дослідження з розробки інновацій та інноваційних технологій, на навчання і підготовку персоналу, пов'язаного з інноваціями.

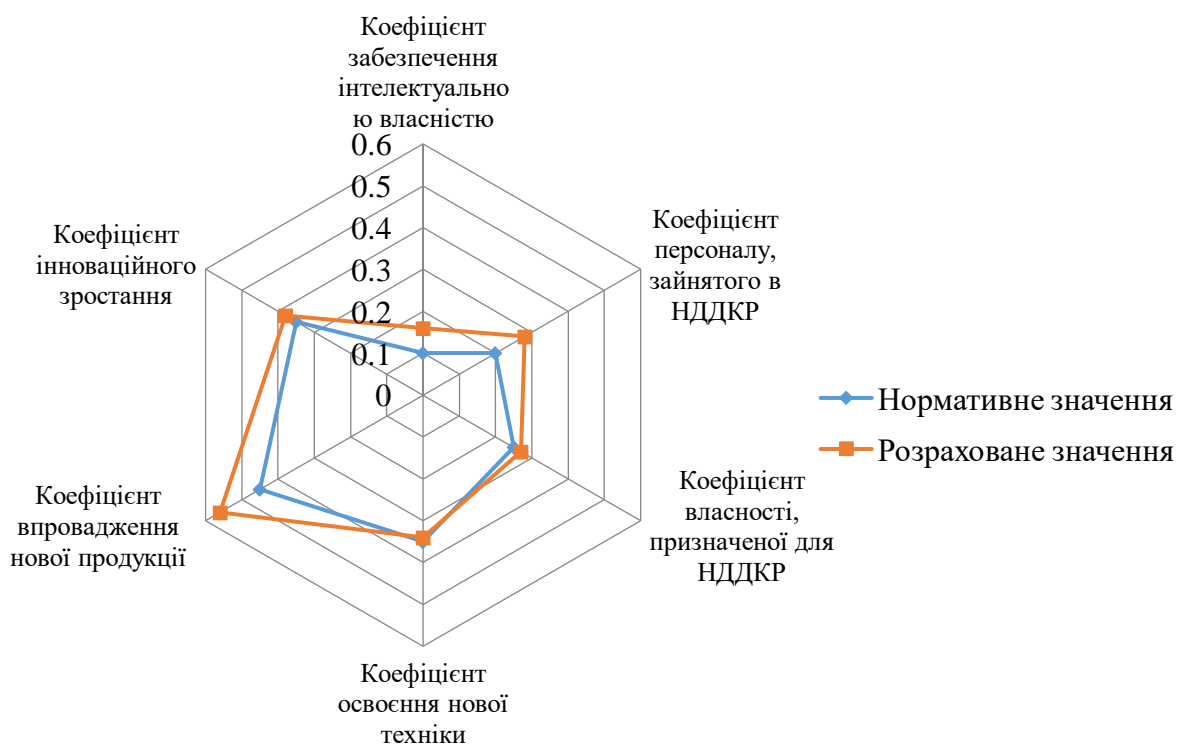

Рис. 2.7. Показники інноваційної активності ТОВ «Укравтозапчастина» за 2014-2015рр.

Джерело: сформано автором на основі табл. 2.6

Висновки до розділу 2

ТОВ «Укравтозапчастина» на сьогоднішній день є потужним підприємством України, яке спеціалізується на виробництві сільськогосподарської продукції, тракторів марки «КІЙ-350», займає лідируючі позиції на українському ринку виготовлення і реалізації сільськогосподарської продукції

На основі проведеної оцінки фінансово-господарської діяльності ТОВ «Укравтозапчастини», можна стверджувати, що підприємство має задовільні показники з фінансово-господарської діяльності. У 2017р. спостерігається помітне покращення фінансових показників, які пов'язані, перш за все, з реалізацією державних контрактів, та зміною керівництва підприємством.

Підприємство постійно має доступ до освоєння нового обладнання і новітніх виробничо-технологічних ліній, працівники відвідують технологічні виставки, підвищують свою кваліфікацію. Також підприємство виділяє частину коштів на власні та спільні дослідження з розробки технологій, на цілеспрямований прийом (переведення) на роботу висококваліфікованих спеціалістів, навчання і підготовку персоналу, пов'язаного з інноваціями, господарські договори з проведення маркетингових досліджень.

Показники фінансового стану ТОВ «Укравтозапчастина» станом на 2017 р. показують досить низький рівень рентабельності діяльності підприємства, проте характеризуються тенденцією до збільшення.

Проведено аналіз факторів, які сприяють чи гальмують підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства. Серед гальмівних факторів розвитку інноваційного потенціалу підприємств вагоме місце посідає недостатня кількість та різноманітність джерел фінансування, серед яких головним джерелом фінансування інноваційної діяльності підприємств України є кошти самого підприємства. Це позбавляє суб'єкти господарювання можливості реалізовувати

ефективну інноваційну політику, тому важливим завданням є пошук та залучення фінансових ресурсів в інноваційний сектор.

Загальним напрямом підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості промислового підприємства реалізації інноваційної політики є сприяння розвитку науково-технічного потенціалу, формування сучасних технологічних систем. Заміна морально застарілих технологій новими забезпечить підвищення ефективності функціонування виробничих та невиробничих структур.

Для ТОВ «Укравтозапчастини» характеризується високими показниками оборотності активів та власного капіталу. Відповідно до розрахованих показників та особливостей діяльності компанії сформовано для впровадження інноваційну ідею підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства.

РОЗДІЛ 3
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДВИЩЕННЯ
ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ТОВ
«Укравтозапчастина»

3.1 Розробка проекту підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості ТОВ «Укравтозапчастина»

В цілях підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства має бути сформована систематизована програма дій керівників з чітким зазначенням конкретних цілей, ресурсного забезпечення, строків, структур, безпосередньо відповідальних за реалізацію дій за відповідними напрямками, здатна створити дієвий механізм управління підприємством.

Підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості ТОВ «УКРАВТОЗАПЧАСТИНА» пов'язане зі створенням нових продуктів, які відрізняються економічністю, ефективністю роботи, підвищеним рівнем споживчих властивостей, поліпшення екологічної безпеки.

Для того, щоб підвищити інноваційно-інвестиційну привабливість ТОВ «УКРАВТОЗАПЧАСТИНА» необхідно:

- 1) провести модернізацію обладнання;
- 2) направити випуск якісної продукції за зарубіжними зразками;
- 3) впровадити прогресивні технології виробництва;
- 4) продавати продукцію за доступними та нижчими цінами, ніж у зарубіжних виробників;
- 5) активно проводити рекламну політику продукції.

Для підвищення привабливості продукції підприємству необхідно покращувати свій технічний та технологічний стан.

Ефективне функціонування будь-якого сучасного підприємства в умовах конкурентного середовища залежить від його готовності та спроможності використовувати технічні та технологічні інновації у своїй діяльності.

ТОВ «Укравтозапчастина» потребує певних заходів з удосконалення їх виробничої структури внаслідок значного ступеня зносу основних фондів. У якості таких заходів і пропонується технічне переозброєння. Ефективна реалізація технічного переозброєння на сучасному етапі визначається аспектами інноваційного, інвестиційного й відтворювального процесів на підприємстві, крім того потребує якісного управління подолання опору інноваційним змінам.

Метою технічного переозброєння ТОВ «Укравтозапчастина» являється:

- 1) заміна фізично зношеного та морально застарілого обладнання новим, більш продуктивним;
- 2) ліквідація на підприємстві ручного і, насамперед, важкої фізичної праці;
- 3) впровадження прогресивних технологій в основному виробництві;
- 4) підвищення якості продукції.

Починаючи з 2019 року компанія «Укравтозапчастина» отримала статус офіційного та ексклюзивного імпортера запасних частин та комплектуючих до тракторів виробництва китайської корпорації LOVOL HEAVY INDUSTRIES.

Досвід попередніх років співробітництва дозволив нам сформувати великий та затребуваний на вітчизняному ринку асортимент товару, що має максимально задовольнити існуючий попит на деталі для обслуговування усіх серій техніки – від мінітракторів потужністю 25-35 к.с. до великих польових тракторів потужністю 130-160 к.с.

Перелік товару містить фільтри для планового ТО, деталі для ремонту двигунів, гідравлічної системи, мостів та КПП, скло для кабін тощо – усього більше 300 найменувань.

Варто зазначити, що починаючи з 2006 року, коли стартувало співробітництво між LOVOL (колишній FOTON) і ТОВ «Укравтозапчастина», нами були організовані більше 40 сервісних центрів та складів зберігання запасних частин. Наші бригади механіків сервісної служби компанії щорічно проходять навчання та підвищують свою кваліфікацію, а накопичений досвід дозволяє бути впевненим у якості виконаних робіт.

Однією з важливих перепон під час вибору нового трактора для наших клієнтів є невпевненість у можливості швидкого доступу до необхідних запчастин, адже здебільшого строки доставки з Китаю становлять 1,5-3 місяці, що далеко не завжди є прийнятним.

Завдяки започаткованій програмі співробітництва ТОВ Укравтозапчастина та LOVOL сподіваються максимально задовольнити потреби українських покупців та власників тракторів у комплектуючих.

Також ми продовжуємо розвивати співробітництво зі спеціалізованими компаніями з продажу запчастин та іншими дилерами тракторної техніки.

Технічне переозброєння має певні переваги перед новим будівництвом, бо вона дозволяє в короткі терміни вдосконалити накопичені в минулому елементи основних фондів.

Процес технічного переозброєння ТОВ «Укравтозапчастина» супроводжуватиметься додатковим навчанням не тільки персоналу нижньої ланки, але й інженерів, конструкторів, працівників служби якості, начальників виробництва. Доцільно проводити не тільки підвищення кваліфікації персоналу, а й підтримувати співпрацю з вітчизняними та закордонними компаніями, які використовують новітнє технічне озброєння, для обміну досвідом.

До заходів, спрямованих на створення інноваційної поліпшеної техніки, належать:

- 1) максимальна комфортність під час експлуатації приладів та їх зберігання за рахунок використання значної кількості елементів комфортності;

- 2) удосконалення електронних систем управління і регулювання потужністю приладу;
- 3) максимальне забезпечення екологічної безпеки приладів;
- 4) високий рівень екологічної безпеки і відповідність міжнародним стандартам;
- 5) удосконалення технічного дизайну і поліпшення ергономічності приладів;
- 6) розширення функціональних можливостей приладів.
- 7) оліпшення зручності користування, крім традиційних конструкторських рішень, можливе внаслідок використання;
- 8) електронних систем контролю за нормальним режимом роботи приладу;
- 9) автоматичного регулювання споживаної потужності залежно від характеру поверхні, що підлягає обробці.

Поліпшення екологічних показників приладів досягається за рахунок:

- a) зменшення вібрації шляхом використання спеціальних амортизаторів і методів кріплення деталей;
- b) виробництва приладів з подвійними стінками корпусу;
- c) виконання деталей двигуна з високим ступенем динамічного балансування.

Нині на ринку техніки представлено понад 300 найменувань тракторів. Визначено, що для підвищення привабливості споживачів для купівлі, саме наших тракторів потрібно вжити таких заходів:

- a) максимальна комфортність під час експлуатації приладів та їх зберігання за рахунок використання значної кількості елементів комфортності;
- b) удосконалення електронних систем управління і регулювання потужністю приладу;

- c) максимальне забезпечення екологічної безпеки приладів;
- d) високий рівень екологічної безпеки і відповідність міжнародним стандартам;
- e) удосконалення технічного дизайну і поліпшення ергономічності приладів;
- f) розширення функціональних можливостей приладів.

Таблиця 3.1.

Витрати на проект технічного переозброєння

Показники	Значення
Вартість нового устаткування, млн. грн.	3
Витрати на транспортування нового устаткування, тис. грн.	500
Витрати на монтаж нового устаткування, у % від його вартості з доставкою	0,5
Витрати на демонтаж старого устаткування, у % від його залишкової вартості	0,3

Джерело: складено автором

Впровадження інноваційного технологічного устаткування на підприємстві потрібно здійснювати на основі діяльності міжфункціональних команд, склад яких включав би працівників основних виробничих підрозділів, інженерного блоку, менеджерів тощо. Функціями такої команди мають стати: методична підготовка процесу технічного переозброєння, доведення до виконавців поставлених перед ними завдань щодо технічного переозброєння, формування бюджету технічного переозброєння, формування системи мотивації виконавців, організація навчання та підвищення кваліфікації персоналу, що буде задіяний у проекті, формування інформаційної бази технічного переозброєння.

Основною ідеєю для інноваційного проекту слугує ідея встановлення датчиків глибини обробітки ґрунту.

Датчик Craft Scanner дозволяє відстежувати глибину обробки ґрунту з різною сільгосптехніки: культиваторів, сівалок, борін, а також плугів.

Модуль Craft Scanner - це модуль з датчиками, які підключаються до бортового комп'ютера будь-якого трактора. Датчики можуть бути встановлені на будь-який сільгосптехніки, яка виконує культиваційні або посівні роботи.

Потім ці дані датчиків відправляються на сервери, і автоматично дані бортового комп'ютера будуть задавати потрібну глибину, а техніка буде проводити роботи саме на цій глибині. Craft Scanner може відстежувати роботу трактористів, адже проконтролювати, чи правильно було зорано поле трактористом не можна. А це впливає на ріст рослин. Відразу результат використання таких датчиків не буде видний але під час жнив будь-який агроном це зрозуміє і це відобразиться на обсягу зібраного зерна. Дані датчики є щею гарним екологічним захисником так як від глибина обробітку ґрунту залежить і негативний вплив на ґрунт, боротьба з бур'янами це є дуже важливо адже зараз в основному боротьба з бур'янами відбувається за рахунок внесення шкідливих речовин, а це в свою чергу є екологічною проблемою.

Ефективного впровадження проекту технічного переозброєння можна досягти за умови належного рівня контролювання та коригувальних заходів. На кожному етапі розробки та реалізації проекту необхідно уточнювати правильність ходу його виконання. На основі контролю є можливість виявити головні проблеми та відхилення від запланованих дій, а також відмови роботи нового обладнання.

Таблиця 3.2.

Витрати впровадження інноваційного проекту

Показники	Значення, грн
Вартість , Craft Scanner	35 000
Витрати на встановлення продукту на трактор	5 000
Витрати на перепідготовку кадрів, 10 працівників	50 000
Маркетингові витрати	20 000

Джерело: складено автором

З вище наведеної таблиці ми бачимо що загалі витрати на встановлення датчика Craft Scanner, на трактор Кий-350 буде коштувати $P = P_t + P_y + P_{pk} + P_m$

P - Вартість трактора марки Кий-350, з установленим датчиком Craft Scanner;

P_t - вартість трактора Кий-350

P_y - вартість установки

P_{pk} - витрати на перепідготовку 10 працівників

P_m – маркетингові витрати

$$P = 460000 + 40000 + 50000 + 20000 = 570\,000 \text{ грн.}$$

Для впровадження інноваційного проекту необхідно задіяти 10 працівників та використати 570 тис. грн., підприємство не має такої кількості вільних коштів тому потрібно залучити інвестиції в сумі 300 тис.грн. або потрібно взяти кредит (сума інвестицій розрахована на виготовлення 1 трактора з встановленим датчиком).

Для залучення інвестицій у розмірі 1.5 млн.грн. необхідно знайти інвестора який буде готовий вкласти кошти в наш проект для отримання прибутку з цього. Інвестор після опрацювання інформації про проект. Має бачити доцільність вкладення коштів.

Проектом передбачено виготовлення 5 тракторів зі встановленими датчиками Craft Scanner за один рік. Відобразимо план виробництва у таблиці 3.2.

Таблиця 3.3.

План виробництва на рік

Очікуваний обсяг продажів, шт.	5
Ціна продажів, грн.	3 420 000
Виручка від продажів, грн.	570 000

Джерело: Складено автором

З вище наведеної таблиці ми бачимо який очікуваний прибуток може отримати інвестор, а саме це 570 тис. грн. Для будь якого інвестора головне максимальний прибуток при мінімальному ризику.

Але нам потрібно повернути нашим вкладникам їх інвестиції. Ризик капіталовкладень можна оцінити за допомогою статистичного, комбінованого, експертного методу та методу, що ґрунтується на дисконтуванні грошових потоків.

Варіацію можливих наслідків інвестиційних рішень можна здійснити за допомогою двох величин: економічної віддачі та ймовірності одержання віддачі на рівні i -го періоду в майбутньому періоді. Нульова ймовірність означає неможливість одержання віддачі, одинична — обов'язкове одержання віддачі. Сума ймовірностей усіх можливих варіантів одержання віддачі дорівнює одиниці.

На підприємстві вважають, що результати минулих 10 років є представницькими і бажають оцінити власне інвестиційне рішення на наступний рік.

Визначимо середню віддачу за цей період, ми визначимо її як середнє значення по роках:

$$R = (R_{2008} + R_{2009} + R_{2010} + R_{2011} + R_{2012} + R_{2013} + R_{2014} + R_{2015} + R_{2016} + R_{2017}) : 10 \quad (3,1)$$

Розрахуємо середню віддачу за 10 років:

$$R = (1 + 0.8 + 0.9 + 1 + 1.1 + 1.1 + 1.2 + 0.9 + 0.9 + 1.1) : 10 = 1$$

З наведених даних бачимо, що віддача 0,8 % була тільки один раз за 10 років, тобто ймовірність цього випадку дорівнює 0,1; віддача 0,9 % зустрічається тричі, тобто ймовірність дорівнює 0,3; віддача 1 % — два рази, тобто ймовірність дорівнює 0,2; віддача 1,1 % — тричі, ймовірність дорівнює 0,3.

За допомогою таких показників як ЧТВ, період окупності, дохідності проекту, внутрішньої норми рентабельності ми оцінили доцільність вкладення коштів у проект. Була зроблена загальна оцінка ризику капіталовкладень у ТОВ «Укравтозапчастині» за допомогою статистичного методу. Узагальнивши всі дані, що були розраховані можна сказати, що підприємство є інноваційно-інвестиційно привабливим.

Для впровадження даного проекту потрібно замінити устаткування на частині виробничих потужностей, адже підприємство тільки додає у свій список виробництва нову продукцію, а не повністю перепрофілюється на неї.

Впровадження інноваційного технологічного устаткування на підприємстві потрібно здійснювати на основі діяльності міжфункціональних команд, склад яких включав би працівників основних виробничих підрозділів, інженерного блоку, менеджерів тощо. Функціями такої команди мають стати: методична підготовка процесу технічного переозброєння, доведення до виконавців поставлених перед ними завдань щодо технічного переозброєння, формування бюджету технічного переозброєння, формування системи мотивації виконавців, організація навчання та підвищення кваліфікації персоналу, що буде задіяний у проекті, формування інформаційної бази технічного переозброєння.

Також ТОВ «Укравтозапчастина» необхідно постійно відстежувати світові тенденції розвитку сільськогосподарської техніки, збільшувати обсяги випуску тракторів з їх постійним оновленням модельного ряду: створювати нові дизайни корпусів, вдосконалювати елементну базу, розробляти нові функціональні можливості.

Таблиця 3.4

Графік реалізації проекту встановлення датчиків Craft Scanner

Період часу	Ключові роботи
01.09.2019	Дослідження, освоєння технології
01.10.2019	Розробка першого зразка
01.11.2019	Тестування та доопрацювання прототипу
01.12.2019	Запуск виробництва
01.01.2020	Виробництво
01.02.2020	Виробництво

Сформовано автором на основі власних досліджень

Як бачимо, що на впровадження даного проекту необхідно 6 місяців. Після перших напрацювань таких як дослідження розробка першого зразка, підприємство стане в колію і виготовить 5 зразків за 2 місяці.

Основним ринком збуту тракторів ТОВ «Укравтозапчастина» є внутрішній ринок України.

У зв'язку з відсутністю роздрібних мереж у країнах Західної Азії, компанії необхідно розширювати свою діяльність в цьому регіоні, здійснюючи пошуку нових партнерів серед торгових компаній, а також, підтримка уже налагоджених контактів. Також, необхідно розгорнути діяльність на ринку Молдови за допомогою співробітництва з дилерами і, навіть, здійснювати пошуку нових партнерів.

ТОВ «Укравтозапчастина» необхідно брати участь у щорічних міжнародних виставках, що відбуваються в республіках Середньої Азії, зокрема в Казахстані та Узбекистані. Ці виставки характеризуються досить високими темпами зростання, ознайомленням з передовими досягненнями нових технологій. Участь у цих виставках дасть можливість ТОВ «Укравтозапчастина» оцінити конкурентне оточення, відслідкувати тенденції ринку, визначити свої ринкові позиції та пріоритетні напрямки подальшої роботи.

Щодо потенціалу ринку, то володіючи докладними даними про потреби в товарах, яка існує на даний момент, а також результатами прогнозування її динаміки, можна максимально точно визначити обсяг продукції, який потенційно може реалізувати ТОВ «Укравтозапчастина».

Підрахуємо можливі обсяги продажу товарів покупцям, які мають потребу в них та виявляють інтерес до товарів підприємства за формулою (3.1):

$$V = N \times Q \times P \quad (3.2),$$

де N – кількість потенційних покупців;

Q – кількість товару, купленого одним потенційним споживачем;

P – середня ціна товару, грн.

Враховуючи загальну чисельність сільськогосподарських підприємств 5 країн Центральної Азії в 900 тис. та Молдови – 30 тис, ТОВ «Укравтозапчастина» має чималий потенційний ринок. Розрахуємо місткість потенційного ринку за формулою (3.1).

$$V = 930000 \times 1 \times 500000 = 46,5 \text{ млрд. грн.}$$

Країни Центральної Азії контрастно відрізняються за величиною, кількістю населення, економічною потужністю, рівнем доходів населення, на відміну від країн Європи. Сільськогосподарські підприємства будуть з більшим задоволення купувати не дорогий трактор (500 тис. грн) і отримати нові характеристики які допоможуть збільшити врожайність і знизити негативний вплив на ґрунт, шляхом правильного підбору глибини обробітку угідь.

Технічне переозброєння підприємства є важливим аспектом для ефективного розвитку підприємства оскільки саме від технічного розвитку підприємства залежить його подальший розвиток.

Впровадження даного проекту дозволить нам підняти рівень інноваційно-інвестиційної привабливості, розширити ринок збуту сільськогосподарської техніки, а саме це країни Азії, за рахунок модернізації виробничого процесу та виготовлення більш конкурентоздатності продукції.

Для підприємства цей проект принесе прибуток та підвищить рівень інноваційно-інвестиційної привабливості ТОВ «Укравтозапчастина», розшириться ринок реалізації продукції до країн Азії. Тим самим збільшиться кількість потенційних покупців, збільшаться обсяги продажу продукції. Тому я вважаю, що керівництву ТОВ «Укравтозапчастина» потрібно розглянути даний проект, та впровадити його.

3.2 Економічне обґрунтування реалізації запропонованих заходів

Запропоновані заходи з підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства, створять відповідні умови для закріплення позиції на зовнішньому ринку сільськогосподарської техніки. І, взагалі, дозволять покращити всебічний розвиток ТОВ «Укравтозапчастина», в цілому.

Оцінка та порівняльний аналіз ефективності інвестиційного проекту за критеріями прибутковості і ризику являє собою найбільш відповідальний момент у прийнятті управлінських рішень у сфері інвестиційної діяльності.

Для оцінки ефективності інвестиційного проекту використовуються чотири основні показники: чистий приведений дохід (NPV), індекс прибутковості (PI), дисконтований період окупності (DPP), внутрішня норма прибутковості (IRR).

Чистий приведений дохід дозволяє одержати показник кінцевого ефекту інвестиційної діяльності в абсолютному вираженні. Під чистим приведеним доходом розуміється різниця між приведеними до теперішньої вартості (шляхом дисконтування), сумою грошових надходжень за період експлуатації інвестиційного проекту і сумою інвестованих в його реалізацію засобів. Якщо грошові кошти інвестуються одноразово протягом року (наприклад, капітальні вкладення на придбання та встановлення нового обладнання), то чистий приведений дохід (чиста поточна вартість NPV) може бути розрахований за формулою (3.2):

$$NPV = PV - I \quad (3.3)$$

де PV – теперішня вартість грошових надходжень (доходів) від інвестицій після дисконтування;

I – сума інвестицій (капіталовкладень), спрямованих на реалізацію проекту.

Справжня вартість грошових надходжень (Present Value) визначається за формулою (3.3):

$$PV = \frac{FV}{(1 + r)^t} \quad (3.4)$$

де FV – майбутня вартість грошових надходжень від інвестицій (Future Value);

r – ставка дисконтування, частки одиниці;

t – розрахунковий період, кількість років (місяців).

Дисконтна ставка (r) для визначення PV вибирається залежно від терміну реалізації інвестиційного проекту, середньорічного темпу інфляції і рівня ризику. Чим вище термін реалізації інвестиційного проекту, тим вище рівень ризику і вища ставка дисконтування.

Для оцінки ефективності реалізації інвестиційного проекту в умовах інфляції необхідно насамперед визначити ставку дисконтування з урахуванням інфляції (r) за формулою (3.4):

$$r = r_0 + T \quad (3.4)$$

де r_0 – ставка дисконтування без урахування інфляції на рік;

T – середньорічний темп інфляції, що виражається в десяткового дробу.

Визначимо ставку дисконтування з урахуванням інфляції за формулою (3.3):

$$r = 0,4 + 0,15 = 0,55.$$

Дисконтний множник розраховують за формулою (3.5):

$$d = \frac{1}{(1+r)^t} \quad (3.5)$$

де r – ставка дисконтування, частки одиниці;

t – розрахунковий період, кількість років (місяців).

Розрахуємо дисконтний множник при ставці 62% за формулою (3.5):

$$d_1 = \frac{1}{(1 + 0,55)^1} = \frac{1}{1,55} = 0,64;$$

З урахуванням розрахованої ставки дисконтування (r) знаходимо чистий приведений дохід (NPV) за формулою (3.1). Розрахунок теперішньої вартості грошових потоків наведено в табл. 3.1. В випадку, коли NPV більше 0 – проект варто приймати до реалізації; якщо NPV менше 0 – проект варто відхилити, бо він збитковий; NPV дорівнює 0 – проект не прибутковий і не збитковий.

Вихідні дані для розрахунку NPV наведені в табл. 3.3.

Таблиця 3.5.

Структура витрат та прогноз доходів

Показник	Роки		
	2019	2020	2021
1	2	3	4
1) Витрати, тис. грн.	3 343	-	-
2) Дохід від реалізації, тис. грн.	-	10 683	13 956
3) Собівартість продукції, тис. грн.	-	7 532	10 185
4) Операційний прибуток, тис. грн.	-	3 051	3 670
5) Чистий операційний прибуток, тис. грн.	-	25 01	3 009
6) Амортизація, тис. грн.	-	100	100

Джерело: Сформовано автором

Розраховуємо чистий грошовий потік, який розраховується за формулою 3.6.

$$\text{ЧГП} = \text{ПГП} - \text{НГП} \quad (3.6)$$

де ПГП – сума позитивного грошового потоку (надходжень коштів) у розглянутому періоді часу;

НГП – сума негативного грошового потоку (витрати коштів) у розглянутому періоді часу.

Розраховуємо чистий грошовий потік за формулою (3.6).

$$\text{ЧГП}_{2019} = 0 - 3\,343 = -3\,343 \text{ тис. грн.};$$

$$\text{ЧГП}_{2020} = 10\,683 - 7\,532 = 3\,151 \text{ тис. грн.};$$

$$\text{ЧГП}_{2021} = 13\,956 - 10\,185 = 3\,771 \text{ тис. грн.}$$

Чистий грошовий потік в базовому році становитиме – 3 433 тис. грн., тому що базовий рік буде лише витратним. У 2020 році чистий грошовий потік становитиме 3 151 тис. грн. А у 2021 році чистий грошовий потік збільшився на 620 тис. грн., що становить 3 771 тис. грн., характеризуючи позитивну тенденцію до зростання, за останні 3 роки.

Таблиця 3.6.

Розрахунок NPV

Рік	Доходи, тис. грн	Витрати, тис. грн	Чистий грошовий потік, тис. грн	Дисконтний множник	Дисконтований грошовий потік, тис. грн
1	2	3	4	5	6
2019	0	3 343	-3 343	1	-3 343
2020	10 683	7 532	3 151	0,6451	2 033
2021	13 956	10 185	3 771	0,6036	2 276
Чиста приведена вартість					966

Джерело: складено автором

Ми досягли своєї мети - проект прибутковий, оскільки $NPV > 0$.

Наступним етапом визначаємо чистий дисконтований дохід (прибуток) та термін окупності проекту за формулою (3.7):

$$\text{ЧДД} = \frac{P_t}{(1+d)^t} \quad (3.7)$$

де ЧДД – чистий дисконтований дохід;

t – роки реалізації інноваційно-інвестиційного проекту;

P_t – чистий грошовий потік у періоді t ;

d – норма дисконтування.

$$\text{ЧДД} = \frac{3\,770}{(1+0,55)^2} = 1\,569 \text{ тис. грн.}$$

Термін окупності:

$$T_{ок} = \frac{I}{ЧД_t^{(s)}}, \quad (3.8)$$

де $T_{ок}$ – термін окупності;

I – обсяг інвестицій по проекту;

$ЧД_t^{(s)}$ – річна сума грошових надходжень від реалізації інвестиційного проекту.

$$T = \frac{3343000}{2032000} = 1 \text{ рік } 6 \text{ місяців.}$$

Тобто термін окупності проекту становить близько 2-ох років.

Одним із способів використання концепції приведеної вартості до аналізу інвестиційних проектів є визначення індексу прибутковості. PI визначає, який дохід отримає інвестор на одну умовну грошову одиницю та показує запас фінансової міцності проекту. Якщо $PI > 1$, то проект ефективний.

Цей метод показує приведену вартість доходу з розрахунку на одиницю приведених витрат, або:

$$PI = \sum \frac{Pk}{(1+i)^n} / IC \quad (3.9)$$

де PI – індекс прибутковості;

Pk – чистий грошовий потік;

i – норма дисконтування;

n – роки реалізації інноваційно-інвестиційного проекту;

IC – загальний обсяг інвестицій по проекту.

З огляду на те, що інвестиційний проект вартий уваги, якщо індекс прибутковості більше 1, розрахуємо цей показник, використовуючи дані про приведену вартість чистого грошового потоку по проекту та загальний обсяг інвестицій:

$$PI = \frac{6922000}{(1+0,55)^2} \div 3343000 = 1,85$$

Згідно з одержаних результатів індекс прибутковості за проектом становить 1,8, що є позитивним результатом, адже якщо $PI > 1$, то проект вважається ефективним.

Представимо результати всіх розрахунків у вигляді табл. 3.6.

Таблиця 3.6.

Результати оцінки ефективності проекту

Показник	Значення	Критерій ефективності
NPV, тис грн	966	> 0
DPP, рік.	1,6	< 5 р.
ЧДД, тис. грн.	1 569	> 0
PI	1,85	> 1

Джерело: складено автором

Виходячи з розрахованих показників можна зробити висновок, що запропонований проект є ефективним і має низький рівень ризику. Так як індекс рентабельності інвестицій перевищує 1, а термін окупності менше 2-ох років, можна вважати проект доцільним до впровадження на ТОВ «Укравтозапчастина».

За допомогою вище наведених показників ми можемо зацікавити інвесторів, так ми показали інвестиційну привабливість нашого інноваційного проекту. За допомогою таких показників як ЧТВ, період окупності, дохідності проекту, внутрішньої норми рентабельності ми оцінили доцільність вкладення коштів у проект.

Даний проект є інвестиційно привабливий для інвестора, оскільки було продемонстровано можливий прибуток від реалізації проекту та показано, що рівень ризикованості вкладень є низьким. Завдяки цьому знайти інвестора стає простіше, адже рівень віддачі вкладень інвесторам за останні 10 років становить 100 %.

Узагальнивши всі дані, що були розраховані можна сказати, що підприємство є інноваційно-інвестиційно привабливим. Показники дозволяють інвестора чітко та якісно проаналізувати проект.

Таблиця 3.7.

Система показників для оцінки якості управління з метою аналізу інноваційно-інвестиційної привабливості

Показник	Оцінка базового стану підприємства	Оцінка стану після впровадження проекту
1. Показники, які відображають організаційно-технічні умови		
1.1 Показники, які позитивно впливають на оцінку:		
інноваційний потенціал	2	3
можливості виробничих потужностей	1	3
стадія життєвого циклу підприємства	2	2
доля продукції на ринку	3	3
1.2 Показники, які негативно впливають на оцінку:		
застарілі технології	-3	-2
високий знос обладнання	-3	-2
виробничий потенціал	-2	-2
рівень конкурентоспроможності продукції	-2	-1
2. Показники, які відображають соціальні умови		
2.1 Показники, які позитивно впливають на оцінку:		
високий інтелектуальний потенціал	2	2
висока кваліфікація кадрів	3	3
дотримання прав трудового колективу	3	3
2.2. Показники, які негативно впливають на оцінку:		
низька вартість робочої сили	-3	-3
відсутність соціальних проблем розвитку колективу	-2	-2
високий рівень плинності кадрів	-3	-3
3. Показники якості управління		
3.1. Показники, які позитивно впливають на оцінку:		
наявність ефективної системи внутрішнього контролю	3	2
наявність у менеджерів позитивної ділової репутації	3	3
використання прогресивних інформаційних технологій	2	3
проведення аудиту підприємства компаніями з позитивною репутацією	2	2
3.2. Показники, які негативно впливають на оцінку		
недостатній професіоналізм керівництва	-3	-3
недостатньо прозора інформація	-2	-1

Джерело: сформовано автором на основі джерела [28]

Як бачимо порівнявши показники базового стану підприємства та стану після впровадження інноваційного проекту, існують відхилення.

Результативний бал для ТОВ «Укравтозапчастини» базового стану підприємства становив 3, після впровадження нашого проекту він становить 10, що свідчить що рівень інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства підвищивсь. Це відбулось шляхо виправлення таких недоліків як використання нових технологій, оновлення модернізація обладнання, було підвищено рівень конкурентоздатності продукції та інформація по підприємству стала прозоріша. Наступними шляхами які я бачу для розвитку ТОВ «Укравтозапчастина» є збільшення заробітної плати та зменшення плинності кадрів . Ми трішки почали над цим працювати адже після впровадження проекту то отримання прибутку всі працівники які в ньог=му брали участь були нагороджені преміями.

Таблиця 3.8.

Порівняння показників базових та після впровадження проекту

Показники	До впровадження	Після впровадження
ROIC, %	22,5	24
ROI, %	25	28
Обсяг реалізованої інноваційної продукції на одного працюючого (науко озброєність), грн./люд.	0,15	0,153
Коефіцієнт прибутковості інноваційної діяльності	0,12	0,16
Матеріаломісткість	0,063	0,055

Джерело: Складено автором на основі фінансової звітності

З вищенаведеної таблиці ми бачимо, що наш проект підняв рівень інноваційно-інвестиційної привабливості ТОВ «Укравтозапчастина». Шляхом покращення таких показників, як: рентабельність довгострокових інвестицій, рентабельність сумарного інвестованого капіталу, обсяг реалізованої інноваційної продукції на одного працюючого (науко озброєність), коефіцієнт прибутковості інноваційної діяльності, матеріаломісткість. Це знову показує доцільність впровадження даного проекту на ТОВ «Укравтозапчастині».

Висновки до розділу 3

Задля підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства необхідно здійснити технічне переозброєння підприємства. Технічне переозброєння на підприємстві дійсно необхідне. По-перше, воно сприяє раціональному використанню природних ресурсів, що є важливим не тільки для підприємства, а і для економіки взагалі. По-друге, значна економія фінансових коштів, що дає можливість підприємству підвищити свою прибутковість. Також має місце фізичний та моральний знос обладнання. Відбувається знецінення старого обладнання та машин внаслідок появи нових, технічно досконалих, з більш високою продуктивністю, економічних машин.

Серед пропозицій щодо підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості можна виділити таку пропозицію – встановлення датчиків craft scanner, для заміру глибини обробітки ґрунту, на модельний ряд тракторів марки «КІЙ-350». Це дозволить ТОВ «Укравтозапчастина» закріпити свої позиції на ринку сільськогосподарської техніки, та розширити ринок реалізації сільськогосподарської техніки до країн Азії.

В ході аналізу, було встановлено, що впровадження даного проекту є вдалим для підприємства. Так як індекс рентабельності перевищує 1, а термін окупності менше 2-ох років, можна вважати проект доцільним до впровадження на ТОВ «Укравтозапчастина».

Даний проект є дуже актуальним для ТОВ «Укравтозапчастини», оскільки після впровадження даного проекту покращаться показники рентабельності підвищиться рівень готовності підприємства до здійснення інноваційно-інвестиційного розвитку.

Як бачимо даний проект виявився прибутковим, на підприємстві були зацікавлені даним проектом почали більш детальний збір та аналіз інформації, керівництво вважає даний проект інноваційним, тим що має високу інвестиційну привабливість.

ВИСНОВКИ

В результаті написання дипломної роботи можна зробити наступні висновки та пропозиції. Інноваційно-інвестиційна привабливість підприємства ґрунтується на трьох складових: готовності, організаційно-структурних взаємозв'язках та організаційно-культурних взаємовідносинах працівників підприємства, які є спорідненими, але характеризують явища різної природи: готовність має організаційно-економічне, взаємозв'язки – управлінське, взаємовідносини – соціальне підґрунтя. З позицій формалізації, інноваційно-інвестиційна привабливість – це згрупована система показників, що характеризує ефективність використання наявного потенціалу підприємства в умовах розробки або введення інноваційного проекту або програми.

ТОВ «Укравтозапчастина» має штабну організаційну структуру управління підприємством. Місія ТОВ «Укравтозапчастини» - «Ми прагнемо бути серед лідерів у Європі та одним з найбільш впливових гравців у світі серед виробників сільськогосподарських тракторів».

На основі проведеної оцінки фінансово-господарської діяльності ТОВ «Укравтозапчастини», можна стверджувати, що підприємство має задовільні показники з фінансово-господарської діяльності. У 2017р. спостерігається помітне покращення фінансових показників, які пов'язані, перш за все, з реалізацією державних контрактів, та зміною керівництва підприємством.

Підприємство постійно має доступ до освоєння нового обладнання і новітніх виробничо-технологічних ліній, працівники відвідують технологічні виставки, підвищують свою кваліфікацію. Також підприємство виділяє частину коштів на власні та спільні дослідження з розробки технологій, на цілеспрямований прийом (переведення) на роботу висококваліфікованих спеціалістів, навчання і підготовку

персоналу, пов'язаного з інноваціями, господарські договори з проведення маркетингових досліджень.

Показники фінансового стану ТОВ «Укравтозапчастина» станом на 2017 р. показують досить низький рівень рентабельності діяльності підприємства, проте характеризуються тенденцією до збільшення.

Проведено аналіз факторів, які сприяють чи гальмують підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства. Серед гальмівних факторів розвитку інноваційного потенціалу підприємств вагоме місце посідає недостатня кількість та різноманітність джерел фінансування, серед яких головним джерелом фінансування інноваційної діяльності підприємств України є кошти самого підприємства. Це позбавляє суб'єкти господарювання можливості реалізовувати ефективну інноваційну політику, тому важливим завданням є пошук та залучення фінансових ресурсів в інноваційний сектор.

Актуальність даної теми можна пояснити так, що для кожного підприємства повинно бути важливо те, як на нього дивляться інвестори, як його оцінюють. І звичайно перед працівниками підприємства стоїть дуже складне завдання: задовольнити вимоги та бажання найвибагливішого інвестора, адже інвестиційні ресурси є основним джерелом розвитку підприємств на сучасному етапі розвитку нашої економіки.

Була висунута ідея для створення нового інноваційного продукту, що принесе для підприємства додаткові надходження для ведення більш активної інноваційної діяльності. Наведені основні переваги інноваційного проекту.

Задля підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості підприємства необхідно здійснити технічне переозброєння підприємства. Технічне переозброєння на підприємстві дійсно необхідне. По-перше, воно сприяє раціональному використанню природних ресурсів, що є важливим не тільки для підприємства, а і для економіки взагалі. По-друге, значна економія фінансових коштів, що дає можливість

підприємству підвищити свою прибутковість. Також має місце фізичний та моральний знос обладнання. Відбувається знецінення старого обладнання та машин внаслідок появи нових, технічно досконалих, з більш високою продуктивністю, економічних машин.

Серед пропозицій щодо підвищення інноваційно-інвестиційної привабливості можна виділити таку пропозицію – встановлення датчиків craft scanner, для заміру глибини обробітки ґрунту, на модельний ряд тракторів марки «КІЙ-350». Це дозволить ТОВ «Укравтозапчастина» закріпити свої позиції на ринку сільськогосподарської техніки.

В ході аналізу, було встановлено, що впровадження даного проекту є вдалим для підприємства. Так як індекс рентабельності перевищує 1, а термін окупності менше 2-ох років, можна вважати проект доцільним до впровадження на ТОВ «Укравтозапчастина». Як бачимо даний проект виявився прибутковим, на підприємстві були зацікавлені даним проектом почали більш детальний збір та аналіз інформації, керівництво вважає даний проект інноваційним, тим що має високу інвестиційну привабливість.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Щодо першочергових заходів з активізації інноваційної діяльності в Україні. Аналітична записка. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/654/>.
2. Бузько И.Р. Стратегическое управление инвестициями и инновационная деятельность предприятия / И.Р. Бузько, Е.В. Вартанова, А.А. Голубенко. – Луганск: Изд-во ВНУ им. В. Даля, 2002. – 176 с.
3. Ястремська О.М. Здійснення управлінського консультування промислових підприємств на основі визначення їх сприйнятливості до розвитку / О.М. Ястремська // БІЗНЕСІНФОРМ. – 2011. – № 12. – С. 151-158.
4. Гунин В.Н. Управление инновациями: 17-модульная программа для менеджеров «Управление развитием организации». – Модуль 7 / В.Н. Гунин, В.П. Баранчеев, С.Ю. Ляпина. – М.: Изд-во «Юнити», 1999. – 328 с.
5. Баранчеев В.П. Измерение инновационной активности компании как её конкурентной силы /В.П. Баранчеев // Менеджмент сегодня. – 2004. – № 4. – С. 12-17.
6. Бутенко Д.С. Теоретичне дослідження інноваційної сприйнятливості підприємств / Д.С. Бутенко // Бізнесінформ. – 2011. – № 12. – С. 221-223.
7. Багрова І.В. До питання визначення кола провідних складових інноваційного потенціалу промислового підприємства / І.В. Багрова, Т.І. Тищенко // Вісник економічної науки України. – 2011. – № 2. – С. 14-18.
8. Пригожин А.И. Нововведения: стимулы и препятствия (социальные проблемы инноваций) / А. Пригожин. – М.: Политиздат, 1989. – 28 с.
9. Гусаков М. Формирование потенциала инновационного развития / М. Гусаков // Экономист. – 1999. – № 2. – С. 3-38.

10. Карпенко Е.М. О формировании единого методологического подхода к трактовке сущности категории «инновационная восприимчивость» / Е.М. Карпенко, С.Ю. Комков // Вестник ГГТУ им. П.О. Сухого. – 2001. – № 1. – С. 63-71.

11. Сащенко Е.Н. Проблема эффективного управления инновационной активностью и восприимчивостью современных предприятий / Реформирование системы управления на современном предприятии: сб. матер. VIII Междунар. науч.-практ. конф. – Пенза: Изд-во РИО ПГСХА, 2008. – С. 209-212.

12. Бармута К.А. Техническое развитие как основное направление економічної науки України: монографія / К.А. Бармута. – Ростов-на-Дону: РГЭУ «РИНХ», 2006. – 326 с.

13. Близнюк Т.П. Інноваційна діяльність підприємства в умовах циклічності розвитку підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.04 – «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)» / Т.П. Близнюк. – Харків, 2008. – 18 с.

14. Масленникова Н.П. Менеджмент в инновационной сфере: учебн. пособ. / Н.П. Масленникова, А.В. Желтенков. – М.: ИД «ФБК-ПРЕСС», 2005. – 536 с.

15. Литвиненко А.О. Оцінювання сприйнятливості підприємства до впровадження інновацій / А.О. Литвиненко // Коммунальное хозяйство городов: науч.-техн. сб. – 2010. – № 87. – С. 156-162.

16. Алешин С.А. Формирование системы управления процессом производства новой продукции на промышленных предприятиях: автореф. дисс. на соискание учен. степени канд. екон. наук: спец. 08.00.05 – «Экономика и управление народным хозяйством (управление инновациями)» / С.А. Алешин. – Орел, 2011. – 24 с.

17. Власенко В.В. Управління інноваційною діяльністю підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.06.01 – «Економіка, організація і управління підприємствами» / В.В. Власенко. – Харків, 2004. – 20 с.

18. Краснокутська Н.В. Інноваційний менеджмент: навч. посібн. / Н.В. Краснокутська. – К.: Вид-во КНЕУ, 2003. – 504 с.
19. Алексєєв І.В. Прийнятність інновацій і конкурентоспроможність підприємств / І.В. Алексєєв, А.Г. Оленець // Теоретичні та прикладні питання економіки. – 2009. – Вип. 19. – С. 147-153.
20. Шамина Л.К. Инновационный потенциал предприятия / Л.К. Шамина // Инновации. – 2007. – № 9(107). – С. 58-60.
21. Смолінська Н.В. Методичні підходи до оцінювання рівня інноваційної спроможності підприємства / Н.В. Смолінська // Маркетинг і менеджмент інновацій. – 2011. – № 4. – Т. 1. – С. 215-221.
22. Синиця Л.В. Забезпечення інноваційної сприйнятливості регіональної економічної системи / Л.В. Синиця // Вісник Східноукраїнського національного університету ім. Володимира Даля. – 2010. – № 2(144). – С. 124-127.
23. Захарченко В.І. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки: навч. посіб. / В.І. Захарченко. – К.: Центр учбової літератури. – 2012. – 448 с.
24. Яненко І.Г. Організаційна структура та сприйнятливість інновацій / І.Г. Яненко. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.chdu.edu.ua/pdf/monograf/58/6.pdf>.
25. Управленческие нововведения в США: проблема внедрения: пер. с англ. В.П. Аверчев, А.А. Воронков, А.Н. Исаенко и др. – М.: Изд-во «Наука», 1986. – 244 с.
26. Давідов М.В. Шляхи організаційнофінансового забезпечення інноваційного процесу на підприємствах України / М.В. Давідов // Актуальні проблеми економіки. – 2008. – № 4(82). – С. 130–134.
27. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

28. Сайт ТОВ «Укравтозапчастина» [Електронний ресурс]. – Режим доступу до сайту: <http://uaz-upi.com/company>
29. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: Підручник. – К.: АБУ, 2002. – 480 с.
30. Драган О.І., Зуєва Л.С. Подолання тіньової економіки – нагальна проблема суспільства України // Економіка. Фінанси. Право.– 2004. – №7. – С. 26–28.
31. Морозов О.Ф. Система управління інтелектуальним капіталом підприємства як механізм захисту прав інтелектуальної власності (ч.1). Журнал «Інтелектуальна власність», 2008.- №1, С. 43-50.
32. Портер М. Що таке стратегія? / Режим доступу: <http://www.management.com.ua/strategy/str048.html>.
33. Василенко В. О., Шматько В. Г. Інноваційний менеджмент: Навч. посіб. /За ред. В. О. Василенка. – К.: ЦУЛ, Фенікс, 2003. – 440 с.
34. Жукович І.А., Рижкова Ю.О. Інноваційна діяльність в українській економіці. Сучасний стан та проблеми //Статистика України. – 2005. – №7. – С. 2428.
35. Кленін О. Проблеми підвищення інноваційно інвестиційної активності промислового сектору регіону // Схід. – 2007. – №4. – С. 1115.
36. Заблоцький Б. Ф. Економіка й організація інноваційної діяльності: навч.посібник / Б.Ф. Заблоцький. – Львів : Новий Світ-2000, 2007. –456 с.– ISBN 966-418-020-3.
37. Законодавство з питань інновацій [Електронний ресурс] // Державне агентство України з інвестицій та інновацій. – Режим доступу: [<http://arch.ukrproject.gov.ua/index.php?get=112>].
38. Йохна М. А. Економіка і організація інноваційної діяльності : навч. посібн. для студ. вищ.навч. закл. / М. А. Йохна. – К. : Вид. центр «Академія», 2005. – 400 с.

39. Горовий Д.А. Економічна оцінка інтелектуальних ресурсів підприємства та механізм її реалізації / Д.А. Горовий, Л.В.Лебедева // Коммунальное хозяйство городов Научно-технический сборник. – №92. – С. 287-294.

40. Маринец И. Н., Инновационная политика предприятия: сущность, содержание, проблемы формирования [Электронный ресурс] / Маринец И. Н. // Вестник Северо-Кавказского государственного технического университета. – 2010. – № 1 (22). – Режим доступа: http://abiturient.ncstu.ru/Science/articles/vak/2010-01-22/economics/35.pdf/file_download.

ДОДАТКИ

ДОДАТОК А

Фактори впливу на інноваційно-інвестиційну привабливість підприємства

Рівень	Фактори		
	Інституціональні	Економічні	Соціальні
Макрорівень (держава)	1) внутрішня і зовнішня політична стабільність країни; 2) гарантія прав і свобод особи; 3) ступінь державного втручання в економіку країни; 4) торговельна політика країни; 5) рівень інтегрованості національного законодавства у світове правове поле; 6) стабільність господарського, фінансового та податкового права; 7) захист інтелектуальної власності у країні; 8) митна політика й участь і світових організаціях; 9) захист прав вітчизняних та іноземних інвесторів	1) загальна оцінка економіки й стабільність національної валюти; 2) темпи росту ВВП; 3) податки, тарифи, пільги; 4) можливість репатріації капіталів; 5) характеристика банківської системи та її послуг в економіці країни; 6) екологічна обстановка: вимоги стандартизації, квотування та штрафи в економіці країни; 7) валютні та фінансові ризики.	1) рівень соціального розвитку суспільства, соціальних умов та життя населення в країні; 2) толерантність суспільства відносно інших віросповідань і національностей у країні; 3) ступінь політичної активності населення в країні; 4) рівень розвитку профспілкового руху в країні.
Мезорівень	1) внутрішня і зовнішня політична стабільність регіону; 2) гарантія прав і свобод особи; 3) ступінь державного втручання в економіку регіону (галузі); 4) підтримка малого та середнього бізнесу в регіоні (галузі); 5) торговельна політика регіону; 6) захист інтелектуальної власності у регіоні; 7) ступінь легкості отримання дозволів та	1) загальна характеристика економіки регіону (галузі); 2) темпи росту ВРП; вивчення потреб та ресурсів регіону (галузі); 3) інформаційна кампанія в регіоні (галузі); 4) екологічна обстановка: вимоги стандартизації, квотування та штрафи в економіці регіону	1) рівень соціального розвитку суспільства, соціальних умов та життя населення в регіоні; 2) ступінь політичної активності населення в регіоні; 3) рівень криміногенності в регіоні.

	підключення до комунікацій.	(галузі); 5) характеристики місцевих ринків.	4) рівень розвитку профспілкового руху в регіоні.
Мікрорівень	1) стабільність внутрішньої політики підприємства; 2) гарантія прав і свобод працівника; 3) ступінь державного втручання в економіку підприємства; 4) торговельна політика підприємства; 5) діяльність підприємства відповідно до чинного нормативно-правового законодавства; 6) розвиток комунікаційної мережі на підприємстві.	1) загальна характеристика економіки підприємства; 2) темпи росту валової продукції підприємств; 3) норми середнього прибутку на підприємствах даного типу; 4) легкість та доступність кредитних ресурсів для підприємств; 5) фінансові ризики;	1) рівень освіченості та кваліфікаційної підготовки робочої сили; 2) активність профспілок на підприємстві; 3) соціально-психологічний клімат на підприємстві; 4) стилі та форми управління на підприємстві.

Джерело: [5]

ДОДАТОК Б

Вихідні дані для розрахунку коефіцієнта конкордації

фактори	Експерт 1	Експерт 2	ранг 1 екс	ранг 2 екс	сума рангів	d	d2
1	2	3	13,5	17,5	31	10	100
2	1	1	10	10	20	-1	1
3	2	2	13,5	12,5	26	5	25
4	2	3	13,5	17,5	31	10	100
5	-3	-3	3,5	3,5	7	-14	196
6	-3	-3	3,5	3,5	7	-14	196
7	-3	-2	3,5	8	11,5	-9,5	90,25
8	-3	-2	3,5	8	11,5	-9,5	90,25
9	2	2	13,5	12,5	26	5	25
10	3	3	18,5	17,5	36	15	225
11	3	3	18,5	17,5	36	15	225
12	-3	-3	3,5	3,5	7	-14	196
13	-2	-2	8	8	16	-5	25
14	-2	-3	8	3,5	11,5	-9,5	90,25
15	3	3	18,5	17,5	36	15	225
16	3	3	18,5	17,5	36	15	225
17	2	2	13,5	12,5	26	5	25
18	2	2	13,5	12,5	26	5	25
19	-3	-3	3,5	3,5	7	-14	196
20	-2	-3	8	3,5	11,5	-9,5	90,25
			210	210	420		2371